Astor Library
Lafayette Pl

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvniku"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and Canada $2.00
To Foreign Countries $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

„Vienybe Lietuvniku"
Išeina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir Kanadoje $2.00.
Europon ir kitur $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klauskite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 46. Brooklyn, N. Y., 11 d. Lapkričio (November) 1908. m. **Metai XXIII.**
ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Nauja, bet vis ta pati valdzia

Visuotini rinkimai Siaurinėje Amerikoj triukšmingai praužė ir parodė, kieno vėl rankose bus musų krašto liktinė per ateinančius ketverius metus. Republikonai laimėjo: prezidentu išrinktas William H. Taft iš Ohio, vice-prezidentu—James Sherman iš New Yorko. Kongresan išrinkta vėl gi didžiuma republikonų, mažuma — demokratų, kitų partijų —nei vieno....

„Taftas laimėjo! Republikonai laimėjo!" sukliko visi laikraščiai lapkričio 4 d. iš ryto. Rods ir iš anksto jau buvo tikėtasi tokios rinkimų pasekmės, vienok lyg biskį įdomu buvo persitikrinti, kaip Jungtinių Valstijų balsuotojai da tebėra konservatiški. Rodos, pergyvenus tokį nelemtą sunkymetį, kaip šiemet,—kuris, iš didesnės dalies, tiesiog iš republikonų partijos šeimininkavimo parėjo,— turėję gi butų žmonės pabandyti naują partiją prie valdžios styro pastatyti. Vienok pasirodė kas kita. Demokratai vos tik keletą pietinių valsčių pas save patraukė, kitos partijos—kaipi nieko negavo. Vien tik socijalistų partijos balsai pasiekė iki 800.000 (nors buvo tikėtasi milijono).

Tai gi ir vėl da turėsim republikonų valdžią. Čia bereikalingi butų kokie komentarai-viešpataus „government by injunction" (drausmės valdžia), kuri jau mums iškiolai buvo gerai žinoma. Tiesa, kad visos paskutinių metų, kaip pramonėje, taip ir darbininkų betvarkės buvo per kapitalistus privedamos tiesiai prie Ruzvelto durų,—buk tai jis tik su savo radikališka politika viską maišęs, erzinęs kapitalistus ir darbininkus. Bet tas nėra visai tiesa. Kongresai valdo ir turi valdyti šalį, o ne prezidentas. Jeigu Ruzveltas su savo politika, arba juokingai praminta „didele kuoka" (big stick) ir perdaug nosavo didelių korporacijų ir trustų panosėj, tai—ar gi tos plėšikų bandos nevertos yra pribaudimo? Liaudžiai Ruzveltas blogo nepadarė.— Nuo ateinančio kovos mėnesio Ruzveltas jau išsineš iš Baltojo Namo savo „didelę kuoką", o jo vieton įsineš Taftas garsingą savo praeitį persekiojimo darbo sąjungų ir lėto atsidavimo ant.... Dievo valios. Vietoje „didelės kuokos" matysime Tafto minkštą širdį ir jo politikos vadovą, įžodį—„Dievas žino".... O kas dėsis už jo nugaros, tarpe Wall gatvės kapitalistų, kurie taip karštai dėjo prieš Ruzveltą ir agitavo už Taftą?

Dievas žino....

Bet čionai tai mes ir prieinam prie to išvedimo, kad žmonija negali taip lakiai skristi erėlio sparnais pirmyn, o žengia tik lėtais evoliucijos žingsniais. Žmonės išsirenka sau tokią valdžią, kokią mato geresne. Kada pamatys, jog šitokia negera, išsiriuks kitą. Viskas priguli nuo visuomenės apsišvietimo. Todėl žmonių ir dabar nėra pralaimėta: jie gavo tiek, kiek norėjo.

Vargomatis.

Ir vel anie laikai...

(Iš priežasties uždarymo „Sviesos" ir „Aušros" draugijų Lietuvoje.)

Ir vėl anie laikai.... Anie baisųs ir negeistini laikai viešpatavę prieš penkiatą metų atgal mųsų tėvynėje Lietuvoj. Anie baisųs laikai, kada visoki policistai, žandarai ir šmekeriai trankėsi po Lietuvą knygelių ir laikraščių jieškodami, kratas darydami, žmones suiminėdami, areštuodami ir visokiais budais lietuvių tautiškąjį ir socijališkąjį susipratimą trukdydami.

Anie laikai praėjo ir tarsi užmiršimo jurėj nuskendo. Nieks apie juos nekalba, nieks nemini, — jų tarsi nebuvo.

Štai visai netikėtai įsilaužia žandarai į Senapilės „Sviesos" valdybą, padaro kratą, suima knygas, popierius, dokumentus. Suareštuoja „Šviesos" pirmininką, jo žmoną, palieka be priežiuros namus ir mažus vaikus ir nuveža, kaip kokius baisiausius prasikaltėlius, įkiša į kalėjimą... Paskui žandarai -policija ir visi biurokratų valdžios pasiuntiniai daužosi-trankosi po visą Lietuvą, daro „Sviesos" skyriuose kratas, suimdinėja žmones, uždaro į kalėjimą ir veda sau palengvėlia tyrinėjimą, jieškodami nėsamų kalčių....

Uždengė „Šviesos" draugiją, uždengė „Aušros", — kunigai-klerikalai ir visi Lietuvos atžagareiviai iš džiaugsmo kuone ant vienos kojos šokinėja.... Nei „Žiburio", nei „Saulės" nei kitų po klerikalų globa esančių draugijų valdžia neuždengė.... Biurokratų valdžia tose draugijose nemato nieko sau pavojingo, gal dar sau ką ten jose naudingo mato.... O ką gali žinoti: rasi čia yra koks tai slaptas kabliukas, kurį sunku tamsoje užčiuopti.... Juk buvo atžagareivių laikraščių „donosai" (skundai) ir siundymas tamsiosios minios ant pirmeivių,—gal tas prisidėjo ir gal jau pasiekė savo tikslą....

Kuo „Sviesa" taip biurokratų valdžiai nusidėjo ir ką ji darys su tais prasikaltėliais, kuriuos dabar turi kalėjime, — laikas parodys. Dabar tegul visas pasaulis stebisi, o tie nekalti nieko žmonės kenčia. Žinoma, ištirinėję ir nieko baisaus neradę, gal suimtuosius paleis; bet kas jiems už tuos vargus, už persekiojimus užmokės?..

Bužys.

Musu dirvonai.

(Užbaiga).

Ir maža to—pas mus yra antras netikusis apsireiškimas. Lietuviai turi progą šviesties, turi nemažą skaitlių savo laikraščių. Ir visi laikraščiai taip gyvena, kad nevisada tesuriša galus su galais, net paėmus į atydą ir tą, kad nei prie vieno beveik laikraščio nerasi apmokamų bendradarbių, išskiriant, žinoma, redaktorių ir zecerius. Kas čia kaltas? Gal pasakysit—patįs laikraščiai ir jų pakraipa. Iš dalies—sutinku. Iš dalies—ne. Yra faktai, kad laikraščiai (kartais ir partijinis laikraštis) vietoj „mokslo, politikos ir literaturos" duoda savo skaitytojams tankiai necenzuriškas polemikas ir pludimus, „didvyrių" surašytus feljetonus apie „didvyrius", uoliai pasiinteresuojama pavienių ypatų gyvenimu, neprisilaikoma net elementariškos etikos, apie draugišką diskreciją — nėra ko ir minėti. Insinuacijos ir pludimas, dailųs pavadinimai, pradėjus nuo „šmeižikų, bezdžionkų, spangių" ir užbaigus taisykliškai nukaltais žodžiais *a la* „podlecmeisteris" ir t. p.—tai kai kurių mųsų laikraščių, net ir partiviškų, įtalpa; žinoma, prie tokio dalykų stovio kiekvienas rimtesnis žmogus kaista paėmęs laikraštį į rankas ir nenorėdamas gadinti nervus sau ir kitiems, arba visai jo neskaito, arba, jei ir skaito, tai tik....redakcijos atsakymus ir apgarsinimus, tarp kurių randasi, kad „našlė Julė" pajieško sau vyro, arba kad už pusę dolerio išsiunčiama knygų keliolikos dolerių vertės.... Rusijoje, kurią net ir mes, Amerikoje apsigyvenę lietuviai, su pompa pavadiname atsilikusia nuo progreso, ir tai vestuvių apgarsinimai randa sau vietą *vien tik* „gerbiamamjame" dienraštyje „Novoje Vremia", kurio leidėjas „ničem nebrezguįet" *), ir jam panašiuose, o čia Amerikoje, net socijalistų organas „Kova"—kažin su kokiais išrokavimais pajieško Jonui Magdelę.... Šlykštu.

Svarbiausia priežastis skurdaus laikraščių gyvenimo yra da ir tame, kad skaitytojas neplatina jo tarp savųjų pažįstamų ir draugų. O gal ir čia rasis dar „priežastėlė", kad vienodų pažiurų leidėjai vietoj leisti tris—keturis jeib kaip tegyvuojančius laikraščius, nesusideda į vieną; tuokart jei turėtų tris—keturis syk tiek skaitytojų, kiek turi dabar, galėtų prie laikraščio „arėsi gerus bendradarbius, žinoma, apmokamus, ir galų gale, amerikiečiai lietuviai tikrai imtų skleisti šviesą ne žodžiais, kaip dabar, bet faktais. Gal aš klystu, tik man taip matosi.

Tad, ar mes galime nors kiek pasikelti aukščiau prie tokių sąlygų? Nemanau—o vienok, nors ir daugelis su manimi sutiks, o ką mes darome? Rašytojai, kurių turime nemažą skaitlių, varo, kaip minėjau, feljetonus apie pavienes ypatas, rašo „egotiškas" eiles apie ypatiškas „augštybes, galybes ir gražybes", ir mažai tėra tokių, kurie su tikru pasišventimu darbuojasi. Mųsų kalbėtojai, agitatoriai ir organizatoriai—jei kur laiko prakalbas, tad daugelis jų nepamiršta pabriežti apie save, kaipo garsų kalbėtoją, į laikraštį... Lošiame žmonių švietimui, palinksminimui ir pripratinimui prie draugiškumo teatrus—na, ir jei recenzentas, ar paprastas žiurovas, nepagirs visų lošėjų, tai tie patįs lošėjai po slapivardžiu išgiria save, tikrais „artistais" pasivadinę; o kas dar blogiausia,—jei nepagirsi, tai kitą sykį vargiai tesuorganizuosi scenai lošėjų—„mylėtojų" kuopelę....

Štai kur priežastis to, kad mes esame tamsųs ir vargstame; pamylėjome save, kaip, nelyginant, girtas klaną.

Vienok ir prie taip sunkių aplinkybių randasi lietuvių darbininkų tarpe skaitlingas burelis žmonių, norinčių dirbti ir dirbančių su tikru pasišventimu. Kad jų darbas nevisur teranda sau pritaikinimą, kad sveikas žodis tankiai atšoka nuo klausytojaus ausų, it žirnis nuo sienos—tai priežastis yra tame, ką pasakiau viršiaus.

Dar pradžioje pasakiau, kad mums užmetama vienpusiškumą;—teisybė, mųsų tarpe randasi sergantie ta liga, bet nėra tai limpanti liga. Šiandieną jau daugelis skaudžiai šaukiasi prie šviesos ir mokslo net ir iš mųsų, atsilikusių lietuvių tarpo. Ypač girdi tą šauksmą iš tarpo darbininkų, neturėjusių progos paragauti mokslo—jie pažįsta, kaip yra baisus ir skauduš aklumas, jie atjaučia savo vargą, iš nežinės (ignorancijos) paeinantį; jei jų reikalavimas neužgauna širdies tų žmonių, kuriems mokslas yra jau prieinamas — tai šie pastarieji apsikaustė tur-but žvėriškumo jausmais, pamynė meilės prisakymą.

Gal užklaustumėt, kas, mano nuomone, reikia daryti, idant šviesti savo brolius ir save, kuosvarbiausiai save, nesa patįs neapsišvietę, negalėsime kitų šviesti. Kas reikia? Atsakysiu—reikia dirbti. Esi gabus ir iškalbus — lavinkis pats, stengkis pažinti minios psychologiją ir nešk jai šviesą; esi gabus ir moki rašyti—rašyk, versk naudingus veikalus, pats lavinkis ir laviak kitus; turi įtekmę tarp žmonių—sunaudok ją ant jų suorganizavimo leidimui knygų ir tvėrimui mokyklų. O dabar, kaip tik, eina atžagariai. Mųsų iškalbųs kalbėtojai pripratino minias prie triukšmingų žodžių—kas pasako balsiai ir aršiau—to viršus; prakalbos atrodo tarsi keistai margas vainikas—rasi dailius ir skambius žodžius greta bjauriausių, iš padugnių žmonijos semtų, pludimų; sveiko ir gero protavimo maža tesurandi. Mųsų jauni rašėjai pradeda nuo „amphibrachinių" jausmingų sonetų ir užbaigia....kuomi užbaigia, kaip manai?..užbaigia „kantatomis bei balladomis".... O jei norėtų lavinti savo gabumus ir nesišalintų sveikų minčių—neštų nemažą naudą. Mokyklų lietuviai Amerikoje neturi—bet už tai „tautiškų" smuklių, arba „saloonų"—iki valiai, ir išeina, kad mes patįs sau ir savo ateičiai kasame duobę!

Idant užmetimas, kad darbininkai esą vienpusiški ir tamsųs, butų bergždžias, mes privalome kuogreičiausiai nulipti nuo „ypatiškų aukštumų", pamiršti svajones apie garbę, suimti savo protą į glėbį ir dirbti ne dėl vardo, ne dėl garbės ir „aukštybių", bet dirbti ideai, dirbti dėlei darbo.

Darbo yra visur ikvaliai—tik stokime prie staklių, pasiėmę pavyzdį iš savo kaimynų Europoje—vokiečių. Nebusime panašųs į tamsiąją Rusijos gyventojų sluogsnį, kur valdžia, anot ištikimų šaltinių, suvertė revoliucijos ir žmonių nelaimių priežastis ant vokiečių, kur da ir po šiai dienai įkaliama net į vaikų galvas, kad vokietys, tai — bedievis, vagis, žmogžudys ir tt.

Geras daiktas yra visados geras ir nenustoja savo vertės nuo to, kad jį padarė kas kitas, o ne mes—patis. Tas aišku.

V. K. Račkauckas.

*) Viską išnaudoja.

Atsiszaukimas in Lietuves moteris Amerikoje!

Su pradžia atsibudimo lietuvių tautos, su progreso kilimu tarp lietuvių, su pirmutiniais laisvės spinduliais jų protnose, pakilo drauge ir klausimas tos taip tamsios, taip užuitos ikšiolai lietuvės moteries. Dalykas pats per save suprantamas, jog niekados neatliksi užduoties atsakančiai, nepradėjęs darbą iš pradžių. O argi moteris, kaip lietuvė, taip ir kitų tautų, nėra tai visuotina pradžia tos taip didelės šeimynos-žmonijos? Kas gali geriaus prirengti, išmokyt, pakelti visuomenės dvasią, jeigu ne auklėtoja motina? Ne tik jau kaipo mokytoja pirmutinių žodžių ir žingsnių žmogaus, bet drauge ir kaipo tvėrėja, a ji gali išduoti kudikius ant svieto jau su įgimtais augštesniais jausmais, kurių ir pikčiausios gyvenimoa plinkybės neįstengs išplėšti iš jojo širdies.

Per kelis desėtkus metų girdėjosi kalbėtojų šauksmai nuo platformų, laikraščių skiltyse, knygų lapuose: „Sesuo, kilk! eik drauge su progresu". Ir toji, ikšiolai verkianti, vien tyliai kenčianti sesuo, pradėjo įgauti drąsą, ir guosties viešai su savo skausmais—vergystos. Ir balsas tų skausmų tapo pamylėtojams, vienok jis drįso savo veikale paliktiant rašėjų valios vartojimą naujai įvestos „į", kuri šiandien taip plačiai tapo pamėgta, taip dailiai skamba kalboje ir visokioms lietuvių tarmėms pritinka. Mylėtojai graikiškos „y" taip ją pamėgo, kad net

nebeturi kaip išvengt nuo kai-kurių juokingų kompromisų. Paveizdan tokius žodžius, kaip „kįla" (nuo „kilti") jie priversti rašyti „kyla". Tas žodis Augštojoj Lietuvoj jau visai ką kitą reiškia — „kyla" (Suvalk. „kuila", heria...), „byla" (nuo „bilti", prašnekti), o tas reiškia—„byla" (prova, procesas), „tyla" (nuo „tilti", tįla), o „tyla" reiškia patį savo esybžadį — „tyla—gera byla".

Ištarkite raidę „y" su ilgu ir kietu akcentu ant jos, kaip priguli, turėsite suluošintus žodžius: „moterys, durys, patys, akys, dantys, etc."; daug gražiaus skambės, kada akcentus dėsite ant pirmutinių skiemenų tuose žodžiuose ir rašysite: „moteris, duris, patis, akis, dantis, etc".

V-s.

Musu raszybos dalykai.

„Draugijos" 21 N. p. Druskius nurodo keletą rašybinių taisyklių, kurių prisilaikant butų daugiau nuoseklumo mųsų raštijoje. Tarp ko kito jis pataria sekančius žodžius ir tarinius reformuoti.

Dantįs, akįs ir tt. turėtų buti esą rašoma „dantys", „akys" etc. Priveda sekančias atramas: 1) galunė „ys", kur kas esą lengviau parašyti, o skaitant lengviau atskirti daugskaitlis nuo vienskaitlio (ne visai su tuom galima sutikti. Kauno gub. apie Južintus ir kitose apielinkėse Augštosios Lietuvos vienskaitliuje ištaria „dantys", „akys", o daugskaitliuje beveik „danties", „akies", kas lyginasi žemaičių „dantins", „akins", o suvalkiecių „dantįs", „akįs". Todėl, man rodos, reikėtų rašyti taip, kaip daugumai žmonių geriau išsitaria: „dantįs", „akįs", „patįs" etc); 2) prie galunės „ys" esą bus mažiau spaudos klaidų, nes dabar statėjai nemokėdami rašybos įvairiai tokias galunes sustato, o korektoriai „nors ir geriausi" praleidžia to nepataisę (silpna atrama! Dėl statėjų męs negalėsime įtaikinti rašybos..); 3) pagaliaus jis atsiremia ant to, kad visos kalbos savo akcentines raides mažina, tai gi ir lietuviams esą priderėtų kuomažiau besinaudoti raide „į". Sunku bus tokia reforma padaryt nusikračius tik vieną „į".

Išmetus raidę „į", priimam raidę „y", kuri ne tiktai neatsako mųsų kalbos fonetikai, bet daugelis jos ir neištaria kaip reikiant. Prieg tam graiški „ypsilon" („y") mums yra daug svetimesnė, negu paprasta „į" su mažu ženkleliu apačioj, kuriais męs atžymime daugelį nosinių balsių. Pagaliaus ir pati rašto išvaizda pasidaro labai negraži nuo tankaus kyšojimo „y". Akių hygienos žinovai pataria vartoti kuoapvaliausius alfabetus. Argi „į" nėra apvalesnė už „y"? Kriaušaitis (labai atsargus kalbos žinovas, keliavęs net po Lietuvą fonetikos ištyrimui) savo „Gramatikoje" nors nenorėjo vienu smugiu užkirsti Šleicheriui, Kuršaičiui, Baranauskui ir kit. raidės „y" gerą tvarką organizacijoj. Buvo jau tuli nesusipratimai prie išsiuntinėjimo kuopoms knygų, vienok dėlei tos priežasties nebuvo jokio trukšmo, nes kuopa kreipėsi stačiai pas pirmininką. Aš pasitikiu, jog tas viskas išėjo todėl, kad pas mus dar neįsiviešpatavo galutinė tvarka; kada kuopos pilnai apsipažins su reikalais draugijos, kada pas mus išsidirbs vidurinė tvarka, tada beabejonės toki prajovai patįs išnyks.

Ateityje meldžiu kaip kuopų viršininkus, taip ir abelnai TMD. sąnarius pranešdinėti man kartas nuo karto apie padėjimą jų kuopų, apie kliutis, kurios stabdo augimą kuopų ir tt. Juo labjau aš pažinsiu draugiją ir jos reikalus, tuo lengviaus ir geriaus aš galėsiu pildyti savo pereigą ir tuo daugiaus galėsiu atnešti naudos Draugijai.

Prie šitos progos pranešu, jog Centr. Knygius davė žinią, kad pagalios pradėjęs taisyti knygyno atskaitą. Atskaita turėjo pasirodyti rugpjutyje, bet liga ir kitos priežastįs užtraukė darbą net iki šiam laikui.

Taipgi esu gavęs žinią nuo p. Gabrio, jog jis yra jau Tilžėje ir pradėjęs darbą — rinkimo Kudirkos raštų. Smulkesnes žinias žadėjo prisiųsti kiek vėliaus.

Manęs daėjo žinios, jog kai-kuriose vietose TMD. sąnariai dirba, taip sakant, išsijuosę bedidindami kuopas, ar naujas betverdami. Be abejenės jų triusui ir energijai pasidėkavojant galime pasididžiuot, jog bėgyje vieno tik bertainio pasidvigubino skaitlius sąnarių. Argi nesmagu kiekvienam sąnariui matyt, kaip eina geryn Draugijos reikalai? Lai ir tolyn mus visus riša vienas noras — atgaivinti ir sustiprinti Draugystę kaip medžiagiškai, taip ir dvasiškai. Saugokimės ar noroms, ar nenoroms kišti kuolą į bėgančius ratus, nes tas niekados ant gero neišeina: kartais gali ratai sustoti, bet tankiausiai kuolas gali sutraškėti, ir nieko iš to naudos nebus....

B. K. Balevičius.
TMD. Pirmininkas.

Rupesčių įtekmė ant smegenų.

(Optimistiškos mintįs).

Kana-kur nepamenu aš skaičiau apie vieną moteriškę, kuri taip buvo nerviška, kad išpranašaudavo sau visokias nelaimes; iš tikro, jai nelaimės ir atsitikdavo, sekdavo viena po kitos. Ji pagaliaus sutaisė net ant popieriaus čielą lakštą busiančių savo nelaimių ir — dyvai! —tos buvo jau pradėję pildyties. Kaži kaip ten ji ėmė ir pametė tą savo nelaimių leistrą. Nuo to laiko ir apsistojo nelaimės moteriškę lankyt. Po keleto metų ji vėl atrado tą popierių ir su didžiausia nuosteba persitikrino, kad nuo to laiko, kaip pametė, nei viena nelaimė neatsitiko! Mat buvo perstojus apie jąs mįslyti.

Tegul pabandytų tie visi, kurie nuolatos graužiasi apie nežinomą ateitį, surašyti savo blogus prijautimus ant popieriaus ir padėtų jį kur giliai. Praleidus kokį laiką tepasižiuri jie į tą popierių ir pamatys, kaip mažai lukinėtojo blogo teišsipildė! Ar gi tai verta žmogui save žavinti dėlei nežinomos ateities?

Įvažiuojant New Yorkan traukiniui, kiekvieną rytmetį aš matau ant stočių burius vyrų ir moterų, kurie neramiai ištempę savo veidus, su nekantrumu tolydžio laksto po platformą, lankstosi žemyn, tarsi nori akimis pagauti ateinantį traukinį, lyg tai jie tuomi paskubins jojo bėgimą ir sau laiką sutauso. Arba traukinyje gi, — daugumas nuolatos šokinėja nuo sėdynių, po kelius sykius bėgioja prie durų da nesustojus traukiniui. Kiekviename tokių neramuolių judėjime matosi nekantrumas, skubotas nerviškumas; akįs jų verda, raumenįs išsitempę, dvasia nukreipta ir įtempta į vieną tuščią ir bereikalingą dalyką. Viskas tas reiškia nenormališką gyvenimą. Jis greitas, tas gyvenimas, bet tuščias, pilnas klaidų ir apsirikimų. Tokiam padėjime budamas konduktorius tankiai pražiuri laiką ir įveda savo traukinį kur į kokią baisią nelaimę, kurioje žųsta pats ir pražudo savo keleivius. Tarpe burio neramuolių, čia-pat matai keletą ir visai ramių, rimtų žmonių, kurie nesikarščiuodami vienok sykiu su visais atvažiuoja į vietą, sykiu gyvena, neatlieka gi jie vienok progreso užpakaly. Tokie žmonės visuomet sveiki, ramųs, malonųs kitiems, mažai turi klaidų, tai gi daug yra naudingesni sau ir visai draugijai.

Darbas neužmuša nei vieno, bet rupesčiai žudo daugybes. Kas gi tai rupestis? Juk tai manimas apie tą, ko nežinai.

Rupesčiai ne tiktai gaivumą iščiulpja ir energiją naikina, bet sugadina žmogaus darbą ir tuomi skriaudžia draugiją. Rupesčiai pakerta gabumą. Niekuomet žmogus neatliks gerai savo darbo, kada jo mintis yra užimtos kokiu sielvartu. Jeigu nori ką geriausio padaryt, tai mintįs privalo but ramios ir laisvos. Užimtos rupesčiais smegenįs negali šviesiai, nuosekliai ir nuojėgiai mąstyti. Negali žmogus koncentruoti savo atydos ant kokio gero darbo, jeigu jo smegenų celės yra užnuodytos rupesčiais apie ką kitą. Įsisenė jusių sielvartninkų kraujas, anot prof. Elmer Gates ir kitų įžymių mokslo vyrų, yra užkrėstas nuodingomis chemiškomis esybėmis ir jų gaivalinės gijos yra sutraukytos. Aistrumas ir kiti vodingi jausmai padaro žmogaus smegenyse negeras chemiškas permainas, kurios šen-ten po visą kuną išsisklaistę sugadina žmogaus organizmą, sulaiko sveiką jojo augimą ir paraližiuoja visų organų veiklumą. Da visai nemokytas žmogus, ir tai žino, kad susirupinus, nesinori valgyt. Vadinas, užnuodytas buna apetitas. Iš visų žmonių, sergančių viduriais, daugiau ne pusė yra sugadinę skilvį tuščiomis sielonėmis.

Žmogaus smegenų celės yra nuolatos plaujamos šviežiu krauju, iš kurio jos traukia sau reikalingą maistą ir gaivumo syvus. O jeigu gi kraujas yra užmiestas įvairiais nuodais: baimės, rupesčio, rustybės, ne apykantos ar pavydo, tai šitų smulkyčių celių protoplazma sukiesti ir ilgainiu sugenda taip, kad net prie beprotystės žmogų privaro. Žinomi faktai, kad iš susirupinimo išeina iš proto.

Štai kaip veikia rupestis ant žmogaus smegenų.

(Iš Orison Swett Marden).

Kregždunaitis.

Mųsų pratėvio akįs nemato.

Senovėj gastrulių ant žemės buvo pilni kampai. Vienok, męs žinom, kad gastrulė paeina tik iš vienos kletkelės. Kletkelė dalinasi pusiau, kiekviena pusė vėl pusiau, o tos — vėl; ir taip toliaus, kol nesusirinks visas kletkelių kamuolėlis. Vienoje to kamuolėlio vietoj siena pradeda linkti į vidų ir kamuolėly atsiranda tuštuma. Tos tuštumos sienos jau susideda iš dviejų klekelių eilių. Tai gastrulė. Iš tokio gastrulės atsiradimo, darom išvedimą, kad gastrulė, o tuomi ir visi daugkletkiniai gyvunai paeina nuo gyvuno, ką susidėjo tik iš vienos kletkelės. Ta kletkelė, arba tas gyvunas, taip mažas, kad jo paprasta akis, be mikroskopo pagelbos nemato. Tą mųsų pratėvį, ką akįs nemato, męs galim pavadinti, vienkletkiniu gyvunu. Nuo to vienkletkinio gyvuno paeina visi žemės gyvunai, o tuom ir žmogus.

Tokiu budu, senovės mųsų pratėvis, tai vienos kletkelės gyvunas, ką neturėjo nei kojų, nei rankų, nei galvos, nei kitų organų. Visas jo organizmas krutėjo visomis savo vietomis maistą priimdavo ir per visas savo organizmo vietas jo liekanas išmesdavo. Kada atėjo laikas daugintis, tai organizmas pusiau plyšdavo ir tokiu budu vieton vieno gyvuno, jau gaudavom du. Kiekvienas toks gyvunas laisvai sau plaukiojo vandenyj ir su kitais gyvunais nieko bendro neturėjo. Vienok kova už buvį turėjo smarkiai atsiliepti ant ju gyvenimo. Kad lengviau kovoti su kitais ir sau maistą rasti, juo toliau, tuo tankiaus prisieidavo atskirioms kletkelėms neatsiskirti viena nuo kitos, bet bedrai gyventi. Dabar, kada iš vieno gyvuno, jo suskilimu atsirasdavo du, o paskui iš dviejų keturi ir tt., tai jau kiekvienas naujas gyvunas pasilikdavo prie kitų. Jie dabar vedė bendrą gyvenimą prie vienos šaknies. Taip susitverdavo broliškos gyvunų kolonijos. Tarp atskirų gyvunų broliškose kolonijose turėjo atsirasti ir darbo pasidalinimas, kitaip gi — tie gyvunai neturėję butų iš tų kolonijų jokios sau naudos. Dabar, vieni kolonijos nariai rupinosi visą koloniją apginti nuo priešų, kiti ją maitinti, treti savo veislę didinti. Žinoma, tokioms kolonijoms sekėsi geriau gyventi. Ir žmonių gyvenime, jeigu 10 darbininkų susidės ir bendrai darbą pasidalinę dirbs, tai jie kurkas daugiau padarys, kaip kiti dešimts darbininkų dirbdami kiekviens sau atskiriai įvairius darbus.

Taip begyvendami vienoj kolonijoj įvairųs organizmai, ilgainiu, pasiliko įvairiais organais vieno organizmo. Kokį darbą kas atliko, tokiu organu ir pasiliko. Kadangi tokiose kolonijose vieną darbą atlikdavo ne vienas organizmas, tai ir naujų organizmų organai pasiliko sustatyti ne iš vienos kletkelės.

Kad aiškiau mums suprasti kaip vienkletkinis pavirsta daugkletkiniu, prisižiurėkim arčiau koralo *Monoxceria Darvinis* gyvenimui. Tas koralas taip auga. Pirmučiausia koralo kiaušinis, arba taip vadinama koralo kiaušininė kletkelė, plyšta pusiau. Tas plyšimas atsibuna tokiu pačiu budu, kaip ir plyšimas *amebos* (apie ką toliau) vienok, nuo amebos plyšimo jau skiriasi tuom, kad kiekviena kletkelės pusė gyvena ne atskiriai, bet bendrai. Toliau, naujos kletkelės vėl plyšta ir jau turim keturias kletkeles. Tos keturios vėl plyšta ir gaunam aštuonias. Tas plyšimas eina lyg tolai kol negausim kletkelių kamuolėlio. Ant kamuolėlio paviršiaus pasirodo plsni siuleliai, su kurių pagelba kamuolėlis gali vandeny plaukiot. Kartu su siulelių atsiradimu kamuolėlio viduryj atsiranda tuštuma taip, kad visos kletkelės susideda į vieną eilę. Kamuolis dabar pavirto į puslelę. Dabar gi, vienoj puslelės vietoj pradeda linkti jos siena į vidų ir susidaro iš puslelės du maišiukai viens įkištas į kitą taip, kad kraštai suaugę. Viršutinė siena, tai oda, o vidurinė — pilvas, o pasilikusi skylė — tai maisto priėmimui ir jo liekanų išmetimui vieta. Ilgainiu dvieilinė puslelė pavirsta į suaugusį koralą, *Monoxenia Darvinii*. Jis tuom mus mokina ir mums nurodo, iš kur atsirado mųsų pratėvis — tas pratėvis, kurio giminės ir dabar gyvena mųsų vandenyse. Tie dabartinieji vandens gyventojai savo išveizda ir savo gyvenimo budu labjau panašus į mųsų seniausį gyvuną-pratėvį. Jie net to pratėvio artimesni giminės, kaip męs.

Nė, šie visi pratėviai išrasti, kad tik erzinti rimtus žmones, ką netiki į visus tuos vaikiškus ir bedieviškus išmįslus!

Z. A.

Sziandieniniai idealistai.

(Feljetonas).

Piešiu idealistų paveikslą. Sceną dekoruoju diskusijų kambariu.

Bet kaip? Nuo ko pradėt?

Ar pagal metodus garsiųjų feljetonistų, kurie užklupo lietuvišką visuomenę, kaip Apirikos epidemija?

Ne!

Prastai piešiu paveikslą, pradėdamas nuo nosių, nes tai svarbiausia kuno dalis. Benosis žmogus, tai be vertės, arba visa vertė žmogaus priguli nuo jo nosies. Ar ne taip?

Ir taip, jie buvo trįs nosįs... Ne, ką aš sakau, ne nosįs, bet vyrai, ir, suprantama, turėjo po nosį. Du iš jų skleidė ideą žodžiu, o vienas raštu—taigi du buvo prakalbininkai, o vienas literatas.

Nosįs prakalbininkų buvo palei akis priplotos, bet didelės ir panašios į akėtvirbalį, tartum rodės, kad už kelių varstų suuosdavo praeivio mintis.

Ir suuodė.

Literatas gi turėjo kumpą nosį, kaip Naumiesčio aptiekoriaus, bet mažą, nejautrią; užtat turėjo dvi ausis didumo kopusto lapo, ir viską girdėjo. Šiaip viskas buvo ant savo vietų: akįs kaktoj, plaukai ant galvos, galva ant sprando ir burnoj 1-2 auksiniai dantįs. Rankos prakalbininkų buvo trumpos, jos turėjo mimišką taktą šokėjo Petrovskam parke Petrapilėje, arba zoologiškam sode pedagogo. Tik rankos literato buvo ilgos, kaip Šilavos vagio. Viskas kitas gi—buvo paprastai, tik vieno prakalbininko žemutinės drapanos nuolatos smuko žemyn. Figuros tikrai butų lig „vadovų", kad tik ne tos prakeiktos nosįs!

Čia ne paveikslas!

Čia nei ne karikatura!

Ne! Čia tikras paveikslas dviejų garsių prakalbininkų, užduočia kurių buvo buti visur pirmais prakalbininkais, daug kalbėti ir nieko nepasakyt.

Čia, vėl gi paveikslas literato mokančio rašyt korespondencijas, polemikas ir protestus, kurios prasidėdavo panašiai: „Tulas X. N. „Pasaulės" korespondentas, geriau sakant —plikabarzdis, sako, kad moterįs progresistės turi nešioti raudonus sijonus. Protestuoju! Tas chamas drįsta mųs tautiečius ir tt". o baigdavo visad taip: „Tai tik aklo fanatizmo ir girtybės vaisiai. Švieskis, liaudie, (kaip kada, vientaučiai) ir kelkis iš lotargiško miego ir pažįk savo priešą". Ir po savo raštais padėdavo pseudonimą „Mgnisimus".

Ar da ne paveikslas?

Jei ne, tai literatui pridėsiu ilgus plaukus, vienam iš prakalbininkų trumpą smailą barzdiukę, o kitam duosiu užsirukyt cigarą.

Jei da jums, skaitytojai, nepatinka tai nusipieškit geriau, o man jau ir taip išrodo aišku — aiškiau, negu paveikslai garsaus ir geniališkojo teplioriaus p. Stirbio.

Taip, tai čia paveikslas trijų „didvyrių", jaučiančių savyje galę pakreipti visą žmonijos istoriją, kur nori.

Jie sėdėjo ir kėlė smarkias diskusijas. Iš kart palengva, įspudingai; paskui balsiau, o ant galo tai kiek balso turėjo — taip lygiai, kaip Pilviškių barabonikas užšaukdamas antrą prekymetį, ar kaip Antonovas Philadelphijoj keikė bombistus. Literatas buvo bekvapis ir po veltų pasistengimų aprėkti prakalbininkus, vis atkartojo p. Dubicko žodžius: „įsitėmykit, atkreipkit atydą", bet prakalbininkai netėmijo ir nekreipė savo maloniosios atydos.

Jie diskutavo:

Moterįs turi dvigubus jausmus, kurinos pardavė vyrui, tad negali buti jam lygios.

Taip, tiesa.

Dvigubumas arba daugumas jausmų silpnina fizišką spėką ir todėl jos silpnesnės fiziškai.

Silpnumas fiziškas silpnina dvasiškai.

Kaip tai, nesuprantu!?

Štai! Moteris, pagal dvigubus jausmus parsiduoda vyrui ir stoja motinomis, o kaip motinos tai silpnesnės.

Taip! Dabar suprantu.

Jo budamos silpnesnės fiziškai ir dvasiškai ir turėdamos dvigubus jausmus negali nei tiek panešti kaip vyras, nei išrėkti, o tragediškam padėjime dvigubai greičiau alpsta, tai todėl jos negali but vyrui lygios.

Bravo, p. Lauky, tavo tiesa!

Siųskim protestą, kad jas išbrauktų!

Bet, palaukit! Jei pareikalaus faktų, kur męs juos gausim?

Na, tai dabar — egi nukalsim, kaip Wilkes Barrių konferencija ir laiške nusiųsim „Kovos" archivan su išlyga, kad niekas ir niekados to laiško neatidarytų!

Bet, tai protestą galėtų atmest?..

Negalimas daiktas! Vis tiek yra faktai. Skirtumo nėra, ar jie laikraščiuose tilpę ar „Kovos" archive guli.

Ura! išbraukti moteris!

Drauge, da parnešk krepšį alaus.

P. Norkus.

Musu civilizacija.

Tik ką sugrįžo namo kinietis studentas, kurs prabuvo keletą metų Amerikos universitetuose, ir jo tėvas paėmė kvošti, ką jis išmoko.

—Na, ką tu gero išsimokinai Amerikoj?—klausia senas kinietis sunų.

—Aš išmokau civilizacijos, —atsako kiniukas.

—Kalbėk aiškiau! Ką tu manai iš to žodžio „civizacija"?

—Naje, tėtuš, paveizdan, aš išmokau, kaip reikia padaryt pabrikų darbininkus iš vaikų penkių, šešių ir septynių metų senumo.

—Taip? Stebuklinga! Iš tikro amerikiečiai gabus!—nusistebėjo kinietis.

—Aš taip gi išmokau nuo kapitalistų, kaip surengti panikas, krizius ir tukstančius žmonių iš darbo prašalinti...

—Pastebėtina! Matosi, kad amerikiečiai yra puikus žinovai politiškosios ekonomijos, —sušuko tėvas.

—Taip gi išmokau persekioti tautystes, religijas ir laisvę žodžio,— kalbėjo vaikinas.

—Ar su kuniškais kankinimais?

—O, ne, —tai ne civilizuoti įrankiai! Ten persekioja įstatymais ir spauda.

—Ak, tai amerikiečiai iš tikro turi tikros laisvės dvasią!—pridurė tėvas.

—Aš išmokau gaudyti žuvis užmovus ant meškeries kabliuko gyvą varlę, — toliaus kalbėjo mokytas kiniečio sunus.

—Tas reiškia tikrai amerikietišką sportą. Puiku!—pasakė tėvas.

—Taip gi išmokau gyvus šunis pjaustyti mediciniškiems bandymams. Jie tą vadina vivisekcija—paaiškino sunus.

—Taigi ne veltui praleista tavo laikas. Mano sunau, tu iš tikro išmokai civilizacijos.

„Life".

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Kairieji liaudies atstovai jau vėl pradeda dumoje knebinėti po biurokratijos įsivėlusį kailį. Perdėm nuodingi šašai ant valdžios kailio. Nieko nėra bjauraus Rusijoje, ko caro valdžia ne but išnaudojusi savo tikslams. Ji išnaudojo net ir kolerą. Atstovas Ivanovskij, kurs nesenai išėjo iš Šlisselburgo tvirtovės kalėjimo įnešė dumon teisingai apliudytą skundą ant valdžios, iš kurio matosi, kad ji tyčia platino po kalėjimus kolerą, kad politiški kankiniai užsikrėstų ir numirtų. Žinoma, tokis budas nusikratymo valdžiai negeistinų sau žmonių revoliucijonierių yra lengvas; bet valdininkai visgi bijojosi lumos, kad ji neįkištų savo nosies į tokį koleros besiplatinimą kalėjimuose; todėl norėdami savo nedorus darbus užslėpti griebės da prie kitokių įmonių. Sužinota, kad apie daugelį Šzlisselburge pasimirusių žmonių ne tiktai nebuvo kalėjimo užveizdų daktarams pranešta, bet knygose atžymėta, kad: „tie ir tie išsiųsti Siberijon". Tuomtarpu tie valdžios tyčia užnuodyti kolera jau ilsėjosi po žemėmis amžinu miegu! Ar gi nereikėtų tą biurokratijos kailį nudirint ir apvilkti Rusijos valdžią tikru konstitucijos autoritetu? Bet tas jau ne viena diena padaro na. Nors ir nenoroms, prisieina laukti su Tolstojum žmoniu „Prisikėlimo".

Anglija. Aną savaitę atstovu rume atsitiko nepaprastas incidentas. Vos tik atvėrus posėdį, pasigirdo nuo galerijų iš pašalinių žiurėtojų moteriškas šauksmas: „Męs reikalaujame moterims balso!" Tuom pat sykiu pasipylė nuo viršaus ant atstovų galvų pluoštai moterų sufragisčių atsišaukimų, kuriuos bėrė vienas vyriškis šaukdamas: „Aš esu vyriškis ir protestuoju prieš moterų skriaudimą!" Durų sargai vyriškį tuojau išmetė laukan ir griebėsi prie šaukenčių moterų. Jų buvo viso labo tik dvi: Muriel Matters ir Helen Fox. Bet jąs išmesti pasirodė ne lengva, nesa jos buvo prisirakinę lenciugais prie geležinių paramčių. Tik atšriubavus paramčių gabalus nešte išnešė abidvi vis dar šaukiančias sufragistes laukan ir atstovai vėl ėmėsi prie darbo. Ant tolesnio nutarta, į galerijas nebeįleisti žiurėtojų.

Bedarbė Anglijoje kassykis įgauna rustesnį pobudį. Parlamento atstovas Hardie pranešė, jog pastaruoju laiku jau neturį darbo 2.250.000 darbininkų, kurių 750.000 yra amatninkai. Taigi reiškia, kad iš dirbystės sustoja. Rods valdžia paskyrė 15 milijonų dolerių naujų darbų pramanimui, bet tas da jokios žymės nepadarė.

Balkanų pussalis. Jokios permainos į geresnį da nesima to priešaky. Europos valdovai vis tebešneka apie sušaukimą konferencijos, o Austrija vis da nenori dalyvauti konferencijoje, jeigu joje nepripažins prijungimą Bosnios ir Gercogovinos įvykusiu faktu. Bulgarija gi jau pradeda su Turkija taikinties, žadėdama šiai atmokėti už Rumelijos geležinkelį $13.500.000 po $800.000 ant metų. Tuom tarpu Serbija vis da griežtai tebeprotestuoja prieš Austriją už pasigriebimą Bosnios ir Gercogovinos. Serbijos parlamentas net atsišaukė į Rusijos dumą, kad jos protestą paremtų, vienkart ir serbų kunigaikštis Jurgis pribuvo į Petrapilę, jieškodamas sau caro talkos. Matomai Serbija nori iššaukti karę. Pereitą savaitę Austrijos valdžios sugriebė savo teritorijoje daugybę ginklų, tarpe tų 40.000 šautuvų, vežamų Serbijon. Turkijoje taip pat atgaleiviai bando kurstyti valdžią prie karės, bet nesiseka. Ką ligonis gali veikti? Beto pas juos pačius viduriniai maištai jau grumzdžia. Arabijoje sukilo batalijonas turkų kareivių. Pribuvus iš Salonikų kitiems trims buriams valdžiai ištikimų kareivių, užgimė didelis mušis su maištininkais, kurių penkiolika užmušta.

Prancuzija. Pereitą savaitę tik-tik nebeužsikurė nauji ergeliai tarpe Prancuzijos ir Vokietijos valdžių, kurios ir be to jau gana piktai šnairuojasi. Dalykas tame, kad dar pavasary, prancuzų kariumenei apgulus Marokos tvirtovę Kasablanko pasirodė, kad iš prancuzų tarpo pradėjo pabėginėti kareiviai. Praėjusią gi savaitę išsiaiškino, kad visi pabėgusiejie yra vokiečiai, kurie pirmiaus buvo įstoję į prancuzų legijoną kareiviaut. Pabėgėliai mat galėjo savo armijos slaptas murinams parduot ir prancuzų valdžia pilną tiesą turėjo nuožvalgaut, kad vokiečių valdžia tyčia įterpė savo šnipus į savo kaiminkos armiją. Vokietija vienok nuo visko išsigynė, o raštiškų prirodimų nęesant, Prancuzija gana garsiai pasibarė ir ant galo regis bus visas incidentas pavožtas po diplomatišku bliudeliu.

IŠ VISUR.

Rusijos kai-kuriose gimnazijose švietimo ministeris leido išguldinėti tarptautiškąją „Esperanto" kalbą, kas yra nepaprasta naujiena iš to atžvilgio, kad tęnykštė valdžia nuo visko naujo žegnojasi.

Baltijos juroje buvo užbėgęs ant seklumos rusų šarvuotis „Oleg", kurį vos su dideliu vargu pasisekė nustumti gelmėn. Už darbą reikalaujama 250.000 rublių. Juk tai visai nedaug!

Varšuvoje policija surado gražiai įtaisytą senų krasos markių valymo pabriką. Dėlto vyriausi rusų krasos valdyba nusprendė ateity rusiškų markių pavidalą permainyti, markių dažai bus itin lengvai nuplaunami, be to da ant siunčiamųjų laiškų krasos markės bus ylukėmis perduriamos.

Čekų sostapilėje Pragoj užgimė tarpe čekų ir vokiečių studentų riaušės. Dalykai sugedo iš to, kad čekai nutarė vokiečių studentų neįleist ant savo baliaus, o šitie nusprendė nežiurint į jokią kainą, baliuje dalyvaut. Pasekmė to buvo visuotina kumščių kova pirmiaus tarpe studentų, o paskiaus tarp pašalinių miestelėnų ant gatvės, kurie kiekvienas visgi norėjo už savo tautystę pastovėt. Galiaus pavirto ta kova į karštas čekų prieš visus vokiečius demonstracijas. Per tą visą laiką čekai išdaužė daugelį vokiečiams langų, du rų ir kaipo mažiau skaitlinge snių, daugumą apkulė.

Brazilijos respublikoj praėjo tautiški rinkimai senatorių. Senatoriaus ploščių gavo vienas garsingas socijalistų agitatorius, rašėjas ir pirmiau buvęs Portugalijoje redaktorius Castro Pinto. Su jo propagandos pagelba į šios respublikos žemąjį parlamentą jau 12 socijalistų išrinkta. Taigi Pietinė Amerika jau pralenkė mųsų Šiaurinę. Juk ir męs turime ne mažai gerų socijalistų rašėjų ir redaktorių, bet da nei vienas į tokias vietas nepateko. Kame kliaudis?

Kaži, bene lietuviai galės pasigirti savo seniausiu žmogum ant svieto. Laikraščiai praneša, kad į Minską atvažiavęs kokis ten Šmitas iš Šaulių apylinkės. Jis gimęs 1771 metuos, taigi turi viso 137 metus amžiaus. Jo pati pasimirusi jau 70 metų atgal.

Į Londoną atkeliavo burelis rusų revoliucijonierių; viso labo 32 ypatos, tarpe tų 10 moterų. Tai likučiai nuo garsaus rusų maištininkų laivo „Potiomkin". 1905 jie buvo pasidavę Rumunijos valdžiai ir gavę tenai šiokius-tokius darbus. Bet prasidėjus Rumunijos gelžkelių streikams ir areštam, jie pabugo, kad valdžia neišduotų Rusijai ir pasitraukė į Angliją, knr yra stipra rusų kolonija.

IŠ AMERIKOS

Indijonu savitarpine kova.

Iš El Paso, Tex. praneša apie didelę kovą įvykusią tarpe vietinių indijonų netoli Meksikos rubežiaus. Keletas šimtų indijonų genties *yaquis* pasiržo apgalėti savo kaimynišką gentę *popago* ir atimti nuo jų sodybas. Atėjus į kaimus papago šie matomai jų laukė ir apspitę su ginklais išskerdė yaquis apie 40 žmonių. Sakoma, kad juos sukursčiusi Meksikos valdžia prie tokios brolžudiškos kovos.

Ateivystes statistika.

Gale spalio mėnesio užsibaigusiais metais ateivių suskaitą parodo labai sumažėjus ateivystę. Pribuvo per šiuos metus tiktai 232.711 ypatos, o pernai tuom patim laiku — 1.089.040. Taigi mažiau ant 856.329. Tik spalio 30 d. pribuvo iš Europos viena diena ant šešių laivų 2.623 ateiviai, ko nebuvo dar nei vieną dieną per metus.

Vel prasidejo darbo zadejimai.

Vos tik laikraščiai apskelbė naujai išrinktą prezidentą, korporacijų numylėtinį Taft, tuojaus įvairųs pramoninkai pradėjo žadėti žmonėms darbus. Westinghouse turtingiausia Amerikoje elektrikos kompanija praneše padariusi 5 milijonų dol. kontraktą su Pennsylvanijos ir Kalifornijos gelžkeliais, plieno kompanijos apgarsino turį naujus apsteliavimus, tarp kitų — Pittsburgo Unit. St. Steel Corporation turinti pasigaminus net 11.000.000 tonų rudos išdirbimams, Naujojoj Anglijoj pramoninkai jau pradėjo atidarinėt pabrikus. Gelžkelių akcijos pakilo nuo 1 iki 2½ pointų. — Tie žadėjimai labai kutena 2 milijonų bedarbių ausis. Kad tik jie neapviltų.

Ar tik uzmuszejas?

Chicagoje suėmė dar vieną Rusijos išeivį, Kristeną Rudavičių, kurį rusų konsulis baronas Šilling reikalauja išduoti caro valdžiai, kaipo kriminalistą. Anot caro valdžios liudininkų, Rudavičius su kitais 15 draugų, 1906 metuose, sausio mėnesy užpuolę turtingo plytų dirbėjo Kinzes namus, už mušę tris ypatas ir apiplėšę. Tai buvo Beneroj, Kuršžemėj. Rudavičius savęs kaltu neprisipažįsta.

Pertankiai areštuojant tokius žmones, gimsta vėl klausimas: ar tik užmušėjas? Bene antras Paurėnas?

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Lawrence, Mass. Niekad pas mus nebuvo tiek balių, kaip šiemet — beveik kas subata. Rengia visokiems tikslams, bet daugiausiai kokiam nors reikalui pinigus surinkti. Nusižiurėjęs į tai ir mųsų kunigėlis parengė balių 24 spalių, SLRKA. vardu. Apgarsinimuose buvo sakyta — „visas pelnas eis ant gerų lietuvių naudos". Įspėkit dabar: kas tie geri lietuviai, kurie kunigėlio balium apsilaižys?...

Tą pačią dieną buvo parengtas balius ir vietinės tautiečių jaunuomenės, kuri likusį pelną žadėjo skirti V. Kudirkos raštams leisti. Bet, kaip da vietiniai lietuviai supranta vertę viešų ir tautiškų reikalų rėmimo! Iš 3000 su viršum čia gyvenančių lietuvių ant šio baliaus teatėjo vos 60 ypatų, o pas kunigėlį baliuje ušė, kaip bitutės užrukytam avily! Suprantama, kad apie pelną nebuvo ką nė kalbėt: įplaukė vos 12 dol. su centais, iš kurių penki muzikantai paėmė po 50 c., už salę nebeėmė nieko, apmokėjus lėšas beliko $4.00, kuriuos ir pasiųs Kudirkos raštams. Ačiu nors ir už tą vietinei jaunuomenei, kad jį padarė, ką galėjo, visuomenės reikalų naudai.

J. Zukauckas.

Chciago, Ill. Lapkričio 25 d. čia buvo parengtas „jubilėjus" atminčiai mųsų neužmirštinojo istoriko S. Daukanto. Tai buvo tiesiau — prakalbos. Gaila, vienok, kad tokia puiki atmintis buvo sutepta kalbėtojų pasielgimu. Kalbėta buvo apie socijalistus ir sulyginta jie su anarkistais, vagimis ir kit. nešvariais žodžiais išvadinta, kurių nepadoru nei laikraštyje atkartot. Esą, socijalistai mano padaryti lygybę tokią: duos vienam langą, kitam duris, trečiam zovieskus, ketvirtam kaminą, — na ir bus lygybė! Tiek mat išmano apie socijalizmą mųsų kalbėtojai.

Kaži, ką pasakytų, atsikėlęs iš kapų mųsų istorikas Sim. Daukantas, girdėdamas jo paminėjimo dienoje taip nevalyvai kurstant vienus prieš kitus? Oi, jis verktų, griaudžiai verktų!..

S. Strazdas.

Brooklyn, N. Y. Pas mus cukrauniose iškilo aikštėn labai nešvarųs perdėtinių darbai, kurie neturtingiems darbininkams labai daug lėšiavo. Mat bedarbėmis naudodamies perdėtiniai pradėjo imti nuo darbininkų kyšius: tai paims nuo vieno $5.00 ir duos darbą, o už poros dienų gauna kokią prie žmogaus priekabę ir vėl išveja laukan. Kiti sako mokėją net po 10, 15 ir daugiau dolerių ir vis tapo tokiu pat budu nukropti. Tokį „biznį" darė su lietuviais, lenkais ir kitais svetimtaučiais, ypač Arbuckl'io cukraunėje. Viena moteriškė atėjo į cukraunios ofisą nešina kudikį ant rankų ir verkdama pradėjo skųsties, kad perdėtinis paėmęs nuo jos vyro $10.00 kyšių ir savaitę padirbus, atstatęs. Taip gi ir kitų keletas darbininkų ėmė skųsties ant užveizdų. Prasidėjo tirinėjimai ir pasirodė, kad nuo tulų darbininkų perdėtiniai tiesiog kas subata imdavo sau dalį uždarbio! Pakilo skandalas. Perdėtiniai ginėsi. Vienas perdėtinis (lenkas) net kunigą su kryžium atsivedė pabrikan ir siekdino darbininkus, begu jie tiesą kalba. Visi nuskriaustiejie prisiekė ir dalykas buvo užsibaigęs tuomi, kad keletą perdėtinių atstatė. Vienok virto kitaip! Perdėtiniai vėl buvo priimti, o paskiaus išvaryti visi tie darbininkai, kurie skundėsi. Kiti buvo čia dirbę net po trejus ir daugiau metų.

Tokia tai teisybė pas pabrikantus! Darbas — kaip ir loterija: uždėjęs išlošei — gerai, o pralošei — niekam nesiskųsk!

Antas M. Rukas.

Iš Lietuvos.

Vilnius. (Mųsų koresp.). Šiemet anksti pradėjo rodyties šaltis. Spalių 20 (7) taip buvo šalta, kad Vilniaus miesto žmonės žiemiškai apsirėdę vaikščiojo. Iš pradžios rudens labai daug lijo, bet dabar taip sausa, kad vėjas dulkes nešioja.

— Juozo Paketurio („Lietuva") knygynas Vilniuje su-

bankrutijo. Pats Paketuris buvo vidurvasarį parvažiavęs į Senapilę — ten, kur jau anksčiau turėjo atidaręs savo knygyno skyrių. Dabar tą savo knygyną Senapilėje pardavė And. Virbylai, kurį policija, kratą darydama, uždarė...

Vilnuotasis.

D-ras J. Basanavičius, telegrama pasveikinęs naują Bulgarų karalių Ferdinandą gavo iš jo padėkos telegramą.

Mokyti šunes. Nesenai įkurtoji Rusų draugija šunų mokymo policijos ir sargybos tarnybai rengia spalių 19 d. Peterburge didelį tu šunų mėginimą. Į tą mėginimą bus gabenami šunes iš Vilniaus ir iš Vokietijos. Tokių šunų bus ten nugabenta viso labo 50. Už geriau išmokytus šunis bus skiriamas dovanos. Tos parodos tikslas yra parodyti valdininkams ir publikai, kaip šunes yra jautrus ir tinka policijos tarnybai; be to dar persitikrinti, kuri šunų veislė labiau tinka tokiam mokslui.

Iš Suvalkų pusės. Kaip pasirodo, ne visuose „Šviesos" skyriuose buvo padaryta kratos. — Vilkaviškyje kartu su „Šviesos" knygos užpečėtyta ir „Savitarpinės pašelpos Darbininkų Draugijos" kasos knygos. — Pas mažažemį Baroną paimta apie 10 laiškų iš Amerikos.— Arti Liudvinavo suimta siuvėjas Pukas.

Lietuvių Mokslo Draugija. Nuo spalių m. 1 dienos Mokslo Draugija persikėlė naujan butan Franciškonų klioštoriuje. Todėlei Mokslo Draugijos nariai kaip ir visi tie, kurie turi su draugija susinešimus, yra prašomi, kreipianties josna su įvairiais reikalais, dėti ant savo laiškų, siuntiniu ir tt. sekantį adresą: *Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje, Lydos gatvė No. 7 (Litovskomu Naučnomu Obščestvu, g. Vilno. Lidskij per No. 7).* Situomi pat adresu prašau siuntinėti ir visus Draugijai skiriamus laikraščius, knygas ir tt.

L. M. Draugijos pirmininkas.

Dr. J. Basanavičius.

Dar apie Bezdanų stoties apiplėšimą. Rusų laikraštis „Peter. Vied." praneša, jog apiplėštam traukinyje buvo apie 2.400.000 rubl. iš kžrių 1.800.000 rubl. buvo jau pagadinti popieriniai pinigai. Plėšikai pagrobė 475.000 rubl. pinigais; 199.000 rubl. pinigiškos vrtės popierų;253.000 rubl. jau netikusių popierinių pinigų ir 22.288 rubl., surinktų stotyse iš gelž kelio bilietų pardavimo. Priimant, jog 253 tukstančiai rubl. jau niekam netikusieji pinigai ir jog krasos valdyba gali atsisakyti nuo atsakomybės už juos kaip lygiai ir nuo 22.288 rubl. iš gelžkelio bilietų pardavimo laimėtų tuomet dar lieka pagrobtų 674 tukst. rublių.

Vilniaus teismo rumai nuteisė Baltstogyje 1) Alfonsą Krasovskį, 22 metų dviems metams tvirtovėn ir 2) Jokubą Limonė 21 metų iš Gardino vieniems metams tvirtovės. Abu buvo kaltinamu už prigulėjimą prie Lietuvos socijaldemokratų partijos.

„*Vil. Žin.*"

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Visų kuopų atydai.

Patėmijau viešą atsišaukimą 8-tos kuopos iš Mahanoy City, Pa., kuriame rugojama ant Centr. Raštininko už tai, jog jis neišpiklęs kuopos pranešimo ir neleidęs siųsti kuopai knygų už pusę kainos. Rugoti, žinoma, verta, nes šiuom kartu pasielgimas Centr. Raštininko nebuvo niekuomi tiesuotas: jam vertėjo prisitaikyti Susivažiavimo nutarimų ir reikalaujamas knygas pasiųsti. Vienok aš noriu patėmyti, kad atcityje panašioms painėms atsitikus kuopos elgtųsi ne taip, kaip pasielgė minėta 8-ta kuopa.

Jeigu Centr. Raštininkas, ar kitas Centr. Valdybos narys pasielgia neatsakančiai, tai dar nėra spirtino reikalo rašyti skundus į organą: tam yra draugijos pirmininkas ir vertėtų pirmiausiai jam apie tai pranešti.

Pirmininko privalumu yra daboti ir laikyti tvarkoje visus draugijos reikalus; jis atsako už tvarką kaip visos draugijos taip ir už vidurinę tvarką pačioje Centro valdyboj. Jeigu taip, — tai jis turi žinoti visus reikalus ir padėjimą draugijos, nes kitaip jis jokiu budu negali išpildyti savo pareigos. Todėl, atsitikus kokiems nors nesusipratimams ar tai tarpe kuopų, ar tai tarpe kuopų ir Centro Valdybos, viršininkai kuopų turi apie tai pranešti Centr. pirmininkui. Jeigu kuopos panorės prisilaikyti šito patarimo, tai mųsų reikalai eis daug sparčiau, daug slidžiau ir be nereikalingo triukšmo. Pavyzdin, 8-ta kuopa tuojaus nusiuntė į organą skundą ant p. Ramanaucko už minėtas knygas. Ar p. Ram. pasibijojo to skundo ir išsiuntė tas knygas-nežinau, vienok kad tas skundas davė progą p. Sek. kitame numeryj aštriai atsikreipti jau prie *visos Valdybos*, — apie tai visi žinome, nes matėme. Bet, kaip galima kaltinti, pavyzdin, mane, jeigu aš apie tą reikalą dasižinojau kartu su visais ir todėl negalėjau nieko gelbėti? Tuom tarpu jeigu kuopa butų pranešusi pirmininkui, be abejonės ji butų užganėdinta savo reikalavimuose daug greičiau ir butų negadinusi kraujo kitiems TMD. sąnariams, mylintiems sibaisėtinas, pervėrė net nejautriausias širdis, erzino ne vieno nervus, bet paliepti nutilt jam jau negalima buvo, nes jis per daugelio krutines veržėsi. Po vieną galima lengvai nutildyt. bet ne minią. Bandyta gązdint Dievu ir velniais, kalėjimais ir kankynėmis, bet nieks negelbėjo; sykį parodytas kelias moteries užsiliko omenyje ant visados, rasta jis tamsumoj, prasimušta per stropiausias sargybas. Uždaryta prieš jas žinių šventinyčias — bet ir tos su laiku atsidarė. Pasisekė iš pradžių tik kelioms įeiti, bet tos išnešė su savim po žarijėlę ir uždegė minias. Rinko savo tamsesnes seseris į burius, išrodė joms jųsų verguvės šaltinius, — jųjų nežinią liepė vienyties ir kovot. Vienybėje — galybė — tą ir kudikis jau supranta. Prie tos žinyčios išminties ir išsiliuosavimo labai status kelias, ne sykį reikės da parpult ir parslyst, bet buriu einant, galima bus tvirtesnėms silpnesnes prigelbėt. Ir toji pasikėlimo dvasia platinosi, kaip kokia epidemija apėmė ne tik civilizuotas vietas, bet ir ten kur da aršiausia moterų vergija tebeviešpatauja, — Turkijoj, Japonijoj, Persijoj. Pati pirmiau neįstengė išsiliuosuot, tai nors savo brolius sukėlė, — nes revoliucijų agitacija Rytuose priskaitoma yra iš didelės dalies, garbei moterų pabėgusių iš aršiausios nelaimės, sultano garemų.

Priešingi kilimui progreso gaivalai suprato gerai, jog su moteries susipratimu, pasibaigs jųjų auksiniai viešpatavimo laikai, taigi stvėrėsi diplomatijos. Matant, jog ilgiaus neįstengs išlaikyti uždarytas mokslaviečių duris prieš moterį, įleido jąją, bet įvedė tokią painią sistemą mokinimosi, idant moteris neįgautų tikrojo mokslo, bet vien tik paviršutinį supratimą, tokį koks jiems geras.

Sakoma yra, jog vyras valdosi gyvenime protu, o moteriškė — jausmais ir širdžia, ir tankiausiai, ačiu neturėjimui tiek proto (kaip manoma yra) ir fyziškų pajėgų, moteriškė esą pastato save gyvenimo etikoje visa galva augščiaus negu tas, neva visogalįs vyras. Taigi tose suteiktose moterims mokslavietėse stengtasi įduoti jai tik paviršutinę žinią, o užmušti visus kiltus žmogiškus jausmus. O kas iš žmogaus be tų jausmų! Argi tai nėra šaltas automatas, kurį kaip mes norime, taip pagal savo pažiuras paverčiame? Ir vėl moteris liko prigauta: — vieton suteikti žinią jos tobulinimui, padavė ją didesniam išnaudojimui ir pavergimui stipresnių. Mačiau nesenai laikraštyje, jog Maskolijoj visose augštesnėse mokslavietėse, kur buna išguldomas mokslas nesiduodantis apsupti melagystės skraiste uždrausta lankyties moterims, net ir kaipo liuosoms klausytojoms. Ne gana to. Taip pasirodė pavojinga, jog nei į kiemą, nei į priemenę mokslavietės negali but įleista!

Nors ikšiolai moterei yra užmetami per svieto kritikus tokie vardai, kaip: silpnybė, netvirtumas, viliugystė ir šimtai kitokių, bet gyvenimas ką kita parodo. Suteik sveiką žinią ir apšvietą moterei, o jinai pastos galingesne veikėja progrese, negu vyrai. Dėlto šios gadynės valdonai ir stengiasi visomis spėkomis suturėt jąją nuo to sveiko mokslo.

Bet jau aš čia per toli nuklydau nuo pradžios. Kada ir lietuvė moteris suprato naudingumą ir galybę vienybės, pradėjo ir jinai rinkties į burelius; nors tie burelius nekartą suorganizuoti su taip ideališkais siekiais, atnešdavo vien tik materijališką pašelpą, bet ką darysi — sunku buvo kitokiu budu pritraukti mus moteris prie vienijimosi; jeigu kur nebuvo nau-

(Žiurėk ant 6 psl).

KRAUGERIAI.

(Paaukauta „Šviesos" persekiotojams).

Jųs lyg draškantįs levai,
Lyg baisiausi vanagai,—
Vėl pradėjot baisiai siaust,
Mųsų žmones ėmėt skaust....
Jųs pradėjot „Šviesą" smaugt,
Kad negautų mokslas augt,—
Ką ji skleidė tarp žmonių.
Tai sulaukėm naujienų!..
Žmones gaudo areštuot,
Knygas glemžia konfiskuot;
Policistas ir žandars—
Žiuri, kur tik ką nutvers...
Tai sulaukėmė laikų,
Šventos laisvės šermenų....
Rodės, viskas bus gerai,—
O čia smaug, vėl kraugeriai!

Liepukas.

Raszliaviszkos naujienos.

Girdėti, Chicagoje yra sumanytas mėnesinis laikraštis lietuvių kalboje. Sumanytojai yra—pirmeiviai žmonės. Vardas bene „Negeistinas Pilietis".

* * *

p. P. Bunkšnaitis (141 Washington st New York City) praneša apie savo sumanymą — leisti „Didelį Amerikos Lietuvių Albumą", kur patalpinta busią paveikslai visuomenės veikėjų: laikraščių leidėjų, redaktorių, sądarbininkų, parapijų klebonų, vikarų, klerikų vargonininkų, zakristijonų, komitetų, organizacijų ir draugysčių viršininkų, daktarų, mokytojų, moksleivių, kalbėtojų, agitatorių, biznierių ir tt. Kviečia prisiųsti paveikslus ir trumpus aprašymus: kieno paveikslas, iš kur paeina ypata, kur gyvena, kuom užsiima ir tt. Paveikslai ir aprašymai bus atspauzdinti į knygą, kurią prisiuntusiejie gaus pigiau paskirtos kainos.

* * *

Žemiaus sekanti, pagal svetimus autorius sutaisyti rankraščiai prisiuloma yra leidėjams nupirkti: 1) *Ko mus mokina žvaigždės?* Pagal pasakojimą Jono Nazirino, pusl. 40; 2) *Tabakas. Kaip jis žmonėms kenkia. Liaukime rukę.* Pagal A. Apolovą ir daugelį ir gyvenimo pritirimų, pusl. 48; 3) *Pinigai, jų atsiradimas, išsiplėtimas ir dabartinis stovis* Pagal Z. Kaminskio rašinį, pusl. 40; 4) *Pirmasis degtindaris.* Šešių veiksmų komedija Pagal L. Tolstojų, pusl. 32. Susinešti galima su rankraščių autorium: K. Stiklelis, Vilno. Antokol. Rusija.

* * *

McKees Rocks, Pa. yra rengiama leisti naują lietuvišką laikraštį „Lietuvių Žinios". Leisiąs jį p. Geo. Baronas.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji „VL." Redakcija!

Teiksitės patalpinti šiuos mano kelis žodelius, atsakymui ant laiško M. Mikolavičienės.

Labai keistas ir įdomus pamokinimas, tilpęs N 44 „VL." dėl manęs, kur man nurodoma, kodėl aš nepagarsinęs gautuosius nuo Sviniskio laiškus, kurie esą man nepriderėtų slėpti, o apskelbti viešai. M. M. darodo, kad aš apie tokius veidmainius neturiu tylėti. Čia kyla klausimas: kodėl męs pirma lengvai įtikimtokiems apgavikams ir priimam į savo tarpą, kada jau tik vienu nužvelgimų galima nuspręsti apie jų siekius?

Ant kiek žinau, kada Antonovas atvyko į Ameriką, tai buvo kuone į padanges lengvatikių iškeltas. O dabar, o visogalis! atsiranda moralistai iš tų pačių tarpo, kurie duoda vėjo, kad jie tapo apgauti. Apgarsinti privatiškus laiškus,—tai mano dalykas. Tuose laiškuose matyt, kad ir gi norėta atrast „kvailų" ir pasinaudot iš to. O čia ant tokio užklydo, kuris netikėjo jų provokatoriškiems užmanymams.

Aš duodu mųsų „didvyrių" garbintojams tokį patarimą, kad vieton tiketi ir giedoti aleliujus nežinomiems parėjūnams, reikia patiems pasimokinti rimtumo ir buti žmogumi, o netikėti autoritetams, kuriuos mųsų „vadovai" šiandien skubinasi iškelti iki debesų, o paskui šmeigia ant visokių „kritikų" jiešmo. Atsiranda koks savo tikslų jieškotojas, moka nuramiuti mųsų jausmus savo gražkalbystės perlais, ir tuojaus pasinaudoja iš lengvatikių. Kas kaltas, kad pati mųsų draugija išauklėja tokius gaivalus, o po tam kaltina tuos, kurie nieko bendro su tuom neturi. Aš esu ne moralistas, ir nemanau kitų mokint. Pirma reikia pažint pačiam save ir dorą, o paskui kitus mokinti norališkumo, tai butų daugiau naudos.

J. Bekampis.
Minersville, Pa.

Prie Griniaus išvadžiojimų.

„VL." 43 N. P. Grinius sako, kad aš nepareįęs, idant P. G. nusiėmęs kepurę pasiklonioju žemai. Taip jis ir padarė per savo atstovus; o atstovai pasielgė net ne sulyg jo norą: mat P. G. savo laiške aiškiai sako: „Norėjau tą reikalą apskelbti laikraščiuose, bet negaliu".... Bet negaliu, o J. S. Pruselaitis gali: jis apskelbė visą laišką ir tveria jam šelpti specijališką atelį. P. Grinius prilygina P. G. prie Jono Paurėno, — nori sulygint visuomenės akyse akmenuką, prie Alpų. Liepia man tėmyti į šiandieninį surėdymą, į politiškų prasikaltėlių persekiojimus. Taip, neužginčiju, kad persekioja; bet ne tokius, kaip P. G.—jis jau buvo Amerikoje ir jo čia nieks nekliudė. Jis galėjo baigti mokslą Amerikoj, nes čia yra prieinamesnis; bet sakėsi, kad maskolių šnipai pasekioja ir tyko jo, dėl to turįs apleisti šią šalį. Dar tikrai nežino, ar šnipai tyko, ar ne, o jau kalba apie tai su didele baime. Žingeidu taip gi butų žinoti, iš kokių šaltinių p. J. Grinius sužinojo, kad visi lietuviški laikraščiai yra verčiami į maskolišką kalbą ir perduodami konsuliui? Girdi, atsišaukimas p. P. G. pagimdytų provokaciją. Juokinga. Atsišaukimas pagimdytų provokaciją, o korespondencijos tilpusios apie jo agitaciją Amerikoje ar gi negalėjo pagimdyti provokacijos? Pas mus viskas sergama konspiracijomis, vietoj ir nevietoj; žiurėk, taip ir vaikščioja mųsų „veikėjai" prisikimšę „konspiratiškų" žinių, kurias tik pasinabždoms pasakoja. Kodėl p. Grinius tylėjo, kuomet suglaudęs, kada „Kovos" redaktorius rašė išpustus straipsnius apie tulas ypatas, beveik įvardydamas. Mat tada ėjo apie kitus, o ne apie p. P. G.

Jeigu jau tvert kokia viešą įstaiga, tai reikia pirma padėti jai plačius pamatus, o ne atremti ant tos ar kitos tik ypatos. Tada jau ir visuomenė prijaus ir ta įstaiga priseis apginti ne p. Griniui ar kam kitam, bet daugeliui žmonių, kuriems ji rupės.

Gelėžų Nešiotojas.

Vietines zinios.

—Brooklyno „Lietuvių Apšvietos draugystės" vardu, p. J. M. Balčius mus prašo pranešti vietinei visuomenei, kad lapkričio mėnesy nebus surengta tos draugystės prelekcija, nes policijai pradėjus persekioti pirmeiviškas organizacijas, negalima begauti svetainių. Ateityje gal vėl nusiramins valdžia ir vėl leis varyti apšvietos darbą.

—„New York Journal" apskelbė netikėtiną dalyką: valstijų sekretorius Root, paliepdamas ant rašto paliuosuoti Paurėną, davęs patarimą Rusijos atstovams, kad jie vėl galį Paurėną areštuot, ką šie ir padarė. Jei butų tas neteisybė, tai Rootas butų minėtą laikraštį prispyręs atšaukt. Bet jis nutylėjo. Matomai, tas tiesa!— Paurėno byla spalio 4 d. vėl pradėta nagrinėt.

—New Yorke einantis rusų pirmeiviškas savaitinis laikraštis „Ruskij Golos" susilaukė visai netikėtų priešų. Ant jo apšaukė boikotą net trįs laikraščiai: rusiškas mėnesinis socijaldemokratų laikraštis „Russko-amerikanskij rabočij", ir žydų kalboje einą: „Forwaerts" ir „Warheit", buk už tai, kad „Rus. G." esąs spauzdinamas skebų spaustuvėje. Tuomtarpu jis yra spauzdinamas spaustuvėje tikrai priklausančioj į uniją —„Industrial Workers of the World". „Ruskij Golos" žada skųsti anuos socijaldemokratų laikraščius teisman už apšmeižą ir kenkimą interesams, o bylos laimikį skiria Rusijos revoliucijai.

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS,

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

draugija, kurioje kiekvienas žmogus atsiduodavo bile-kieno ypatiškon globon—vargdienis priklausė nuo turtuolio, darbininkas nuo darbdavėjo, moteris nuo vyro, kudikiai nuo gimdytojų. Ažiuot išdalinėti tautos produktus tiesiai visiems jos sąnariams, prigimčiausiu ir logiškiausiu budu, jųs praversdavot laiką begalvojant painiausius išdalinėjimo planus; pas jus kiekvienas tautos turto daiktelis turėjo pereiti per rankų-rankas, iki ant galo tas patekdavo jųsų piliečiui, pavidale žmogų žeminančios ąlmužnos.

Seniaus moteris ne tiek sekdavo paskui prigimtą meilės patraukimą, kiek žiurėdavo, ar vyras galės jai vidutiniška gyvenimą suteikti; ir nors didžiuma moterų jau buvo apsipratę su tokiomis sąlygomis, vienok prakilnesnės iš jų matė tame didelį sau pažeminimą. Kas su tokiomis moterimis atsitikdavo, kurios legališkai ištekėdamos arba ir be moterystės ryšių, nenoroms turėdavo save parduoti už duoną? Net ir jųsų laikų teisingesni žmonės, nors jau ir jie gan buvo su atbukusiais jausmais, negalėjo ramiai žiurėti į tokį draugijos surėdymą; suprantama, jie pasikakindavo tik gailingais žodeliais apie moterų padėjimą. Jiems neparėjo į galvą, jog tai buvo žiaurumas ir stačiai apiplėšimas, kada vyrai pasigriebė sau viso svieto turtus, o moterims paliko elgetavimo ir viliojimo savo dalies amatą. Bet,—o persiprašau, pons Vest, ir neimkit už piktą, kad aš pasileidau su tokiu smarkumu lėkti per jųsų gadynę, kurioje vos šimtas metų atgal bėdina moteriškė kentėjo sopulius, skriaudas ir gėdą; aš anaiptol nemanau suversti ant tamstos galvos to visko, nes aš neabejoju, kad ir tamsta apgailaujate savo amžiaus klaidas.

— O, taip! Aš noriai prisiimu dalį savo gadynės nuodemių—sušukau aš.— Viskas kuom aš galiu savo laikus pateisinti, tai nurodymas tamstai, jog pakol nebuvo tauta pribrendusi iki išdarbijų organizacijai, nebuvo galima nei moteries padėjimas tinkamai pagerinti. Jos vargų šaknis, kaip tamsta sakote, kerojosi prigulmybėje nuo vyro; bet iš to aišku; kad moteris negalėjo pasilikti neprigulminga pakol vyrai patįs pasiliko liuosi viens nuo kito. Aš manau, kad toks radikališkas persikeitimas moterų buvio negalėjo įvykti nepadaręs žymios permainos ir lytiškuose atsinešimuose. Tai bus gana žingeidus man ištirti dalykas.

Daktaras Lit atidžiai i mane pažvelgė ir tarė:

— Man regis, kad tamstai bus tas žingeidu! Tamsta dabar patėmysite, kad tarp mųsų vyriškių ir moteriškų atsinešimai labai atviri, laisvi ir mandagųs, toli gražu nebepanašųs į senovės įtemptus, suvaržytus ir veidmainingai nuduotus lyčių sątikius. Abi lytįs dabar sutinka, kaipo lygųs draugai ir šale meilės, nebėra kitokių nešvarių išrokavimų, kaip seniau buvo. Jųsų laikuose, kada moteris išimtinai rėmėsi ant vyro, jos beveik didžiausi laimė buvo—ištekėjimas. Taip bent męs randame tarpe jųsų buvusiųjų žemesnių liaudies luomų. Kaslink labjau poliruotų jųsų žmonijos sluogsnių, tai buvo visai atbula sistema—moterei, kaipo nieko negalinčiai, buvo skiriami dideli kraičiai, ir čionai jau vyriškis turėjo prie moteries glaustytis. Dabar žiurėkit į skirtumą: vargingosios moteriškės turėjo savo meilę siulyti, o tarpe turtingųjų buvo išsidirbęs paprotys, kad moteris kuogiliausiai savo meilę slėpė, o vyriškis jai visą turėdavo išlieti. Ir kada turtingesnė moteriškė pasiskubindavo kokiam gražiam, o dar neturtingam jaunikaičiui apreikšti savo meilę, tai nebuvo galo jųsų draugijos nusistebėjimams; beveik su paleistuve tokią moteriškę sulygindavo. Naje, mųsų knygynuose peržiurėję jųsų laikų autorius, rasite plačius ginčus apie tai, ar gali moteriškė, savo lyties nenužemindama, apreikšti vyriškiui meilę. Viskas tas mums dabar atrodo grynu absurdu, nors męs ir suprantame, kad prie jusiškių sąlygų šis dalykas turėjo labai rimtas savo puses. Kada moteris prigulėjo nuo vyro, tai nors ji ir jautė širdingą patraukimą prie katro nors vyriškio, bet mandagumas ir nenorėjimas save nužeminti neleido jai to prisipažinti; juk pasisakyti vyriškiui, kad: „aš tave myliu", butų reiškę: „imk mane ir užlaikyk".

Apie šitą dalyką tamsta, pons Vest, bukite prisirengę atsakinėt, nes kada įeisite į mųsų draugiją, tai labai tankiai gausite užklausinėjimus nuo mųsų jaunuomenės, kuri, suprantama, labai interesuojasi taisiais senovės papročiais. *).

— Taigi dvidešimtojo amžiaus merginos pačios pasisako vaikinams savo meilę? — aš pusiau juokais užklausiau.

*) Paskiaus aš patyriau, kad daktaro Lit perspėjimas buvo teisingas. Šių dienų jaunuomenė, ypač jaunos moterįs turi neišsemamą šaltinį sau juokų iš devynioliktojo šimtmečio jaunuomenės apsiėjimų.

(Toliaus bus)

PILYPAS LANGMANN.

Baltrus Turazeris.

DRAMA TRIJUOSE VEIKSMUOSE, IŠ DARBININKŲ GYVENIMO PAIMTA.

VERTĖ **A. M-ČYS.**

(Tąsa).

Turazeris. Ne mįslyk, kad aš rupinuos ar rupinausi apie tave. Suvisai ne. Dėl manęs tas nieko nereiškia, lyginai nieko! Tokiam nedorėliui, kaip aš, kas jam! Nors ir dešimts tokių, kaip tu, butų nuteista ant dešimties metų—vistiek aš gaučiau Judošiaus pinigus, o toliau—męs nei vienam gero! Mano pinigai kišenėje, tegul pražųva visas pasaulis, pinigai pas mane!— Štai koksai aš! Supranti? Jei taip butų viskas, kaip galėjo atsitikti su jumis, jųs butute galėję badauti viduržiemy, butute galėję badaut daugybėmis; butumėt galėję prašyt pas Geislerį, iki Geisleris nebut jus išvijęs už sprando; aš nepajudinčiau dėl jus nei piršto, neduočiau nei krecerc savo pinigų! Tai koksai aš buvau! O dabar—kita! Aš buvau beturčiu, nabagu ir likau; bet aš pasidarysiu tuom pačiu, ką buvau pirmiaus! Taip tuom pačiu! Tiek mažai, o ištikrųjų mane taip prispaudė! Taip, mano miela!.. Tukstantis velnių pas mane galvoje, kaip pragare. (*Jis dreba ir nerviškai juokiasi*). Ha, ha, ha,—hi, hi, hi!

Marė. Dabar nėra reikalo persimainyt.

Turazeris (*įsidrąsindamas*). Oho! Tu nusistebėsi; bet tu pamatysi tą stebuklą (*muša save į krutinę*). Aš pastosiu kitu...

Marė. Nemanyk perdaug. Tavo gyvenimą negalima daugiau perkeisti; kas buvo tai buvo; nors ir dangus kristų, grąžinti nieko negalima.

Turazeris. Aš noriu išpirkti nuodėmę užgana padarimu.

Marė. Nedaryk paikysčių.

Turazeris. Vieną pasielgimą reikia pastatyt prieš kitą,—kuris persvers.

Marė. Kas atsitiko, tai atsitiko, nieko nepadarysi. O apart to, kam tau užganapadarymo, jei tu nejautiesi kaltu?

Turazeris. Nekaltas?.....

Marė. Pamįslyk, Turazeri, pamįslyk! Ar tu norėjai taip pats padaryti, ar.!.

Turazeris. Mare, ką tu kalbi?

Marė. Tą, ką tu pats mįsli!

Turazeris. Męs visi žmonės.

Marė. Ji atnešė tau nelaimę, jijė tavo nelaimė.

Turazeris. Tu negalėsi man niekad dovanoti?..

Marė (*verkdama*). Aš jau senai tau dovanojau...

Turazeris. Vardan pereito! Buk man gera! Visą amžį aš neturėjau laimės. Nieko aš nepasiekiau. Gyvenimas mano bėga, aš garbės netekau, vaikai numirė...

Marė. Palauk, Turazeri, palauk!..

Turazeris. Aš pervirš nusidėjau, Mare!

Marė. Ką-gi tu nori padaryti?

Turazeris. Nesirupink apie mane. Aš silpnas žmogus, bet likusią dalį gyvenimo aš noriu pergyvent gerai.

Marė. Kas žino, ką tas reiškia —„gerai". Aš nenoriu tave atkalbinėti, nei prikalbinti; elgkies, kaip tau liepia tavo sąžinė. Klausyk visad savo sąžinės, ir niekados nedaryk iškrypimų. Kaslink viso kito, tai jau viskas pabaigta. Aš nieko neturiu prieš tave, mano dalykai stovi gerai .... pas mane viskas gerai, Turazeri.

Turazeris. Tavo geriausia dušia visame pasaulyje.

Marė. Likies sveikas, Turazeri. Męs išvažiuojam į Vieną. Čion vistiek aš negausiu darbo. Sudiev!

Turazeris. Sudiev!

(*Marė išeina. Užpakalinė dalis scenos pamažu temsta; prišakyje pustamsi*).

SCENA IV.

Adolfas ir Turazeris.

(*Adolfo išpradžių nematyt, per tamsą gilumoje scenos*).

Adolfas. Turazeri!

Turazeris. Kas ten?

Adolfas. Aš, Adolfas.

Turazeris. Tu? Tu atėjai aplankyt mane?

Adolfas. Tu nemanyk, kad tave visi apleido nelaimėje.

Turazeris. Ką kalba apie mane kiti?

Adolfas. Maža ką kas kalba.

Turazeris. Iš tikro, turbut mane šimtą kartų keikė, nei sveikos vietos nepaliko?

Adolfas. Bet nereikia užsigauti. Reikia suprasti, kad męs neturtingi žmonės, ir gyvename iš darbo savo rankų, tu ir pats tą gerai žinai.

Turazeris. Na tai, ką gi jie kalba? Ką kalba Maiksneris, Ząkaras?

Adolfas. Jie gailisi tavęs.

Turazeris. Ir daugiau nieko nesako?

Adolfas. Tu buvai visuomėt geru draugu.

Turazeris. Aš buvau?

Adolfas. Taip daugel metų tu buvai pritinkančiu ir pasitikimu draugu. Pasisuko silpna valandėlė.

Turazeris. Taip.

Adolfas. Tą patį kalba ir moterįs, kaip aš girdėjau.

Turazeris. Kaip jųs dalykai eina apie darbą? Ar ištiesų Kleplys nei vieną nepriima?

Adolfas. Tris priėmė— Zakarą ir da du, manęs nepriima, Maiksnerį taip gi ne....

Turazeris. Ar suradot jųs kokį nors darbą?

Adolfas. —Taip. Maiksneris pas Engelį, aš kanapinių pabrike. Kas su kitais, nežinau. Tokius senus, kaip aš, nelabai kas noriai priima. Aš pasakiau, kad esu pramokęs ir suprantantįs isdažytojas, tai mane priėmė ant bandymo. Bet kas gi iš to: męs neturime nei kreicero. Pati mano serga, visa jau savaitė kaip guli; nieks nenori skolinti.... Ar tu turi bent kiek pinigų?...

Turazeris. Turiu.

Adolfas. Duok, Turazeri, duok, nors guldeną. Aš nieko nekalbėjau ant tavęs blogo, ir štai aš atėjau pas tave, duok man nors kiek. Męs nekurenam jau daugiau kaip dvi savaiti, suvisai sustyrom nuo šalčio, Turazeri; senė nekelia.

Turazeris. (*stojasi ir griebias už kišenių*). Ne daug pinigų, kurie pas mane liko; aš noriu sąžiniškai padalinti: tau atiduosiu pusę ir pusę mano pačiai (*atskaito popierines*). Štai tavo dalis (*jis atžengia biskį atgal ir umai atsikreipia į Adolfą.*) Imk ir sakyk savo žmonai, jog Turazeris padarė jum tiek gero, kiek galėjo. Ar pasakysi taip?

Adolfas. Aš kiekvienam pasakysiu, kas norės išklausyt, jog Turazeris visuomet buvo kaip reikiant žmogumi.

Turazeris. Iki silpnybės valandai...

Adolfas. Ant kiekvieno mųs pagundymas veikia labai dručiai. Sunku pasilikt doru, kuomet nėra ką valgyt.

Turazeris. Sakyk, Adolfai; jei jis butų atėjęs pas ką nors iš jųsų, jei butų jus viliojęs gražiais žodžiais ir pinigais; jei but buvęs pas tą sergantis kudikis ir nuo to but prigulėjęs jo pasveikimas; jei jam butų prikalbėję vienaip, kitaip,-ar butų pasilikęs kas nors doru žmogum iš jųs?

Adolfas. Niekas.

Turazeris. Lyg aš kaltas, kad taip su manim atsitiko. Toks mano likimas; tai atsitiko kuomet aš buvau apverktinam padėjime ir kada lengviau buvo pult; štai kame buvo nelaimė. Jei aš ir bučiau priešinęsis pagundoms, vistiek but taip išėję; juk aš silpnas žmogus. Bet dėlko aš turiu buti taip nubaustas, pakelti tokią sunkią bausmę? Kame gi dalykas?! (*Adolfas išeina nepatėmytas, girdėtis, kaip pamažu užsidaro durįs*). Štai kąme klausimas! Kas gali man duot ant to atsakymą, pas ką reikia paklaust? Man pasakys: „eik į bažnyčią, ten gali paklaust, tave ten išklausys ir duos atsakymą". Aš žinau, ką man ten pasakys, sakys: „tai buvo nuo Dievo pasiųstas ištyrimas. Jis myli užgana padariusius nusidėjėlius". Ištyrimas! Koksai puikus ištyrimas? Tai mirtinas smugis! Jei visi nusidėjėliai butų taip baudžiami, kaip aš, nedaug liktų jų. Dėl manęs tas buvo visai nereikalinga. Aš pats nubaudžiu save, dėl to aš žmogus ir savęs valdonas. Taip, bet štai klausimas: ar bučiaus nubaudęs save, jei butų likęs vaikas gyvu; ar bučiau jautęsis save nusidėjėliu? Tiktai dabar aš susitaikiau su Mare, tiktai dabar aš išdalinau pinigus, tiktai dabar aš noriu save nubausti. Jųs visi man dovanokite, dovanokite, kaipo žmogui išturėjusiam baisų smugį ant viso gyvenimo, kuris niekad neišdils iš atminties. Vaikelis .... mano brangus, vargšas vaikelis.... (*Sėdasi ir uždengia burną delnais. Po ilgai pauzai vidury tamsos pasirodo baltuose, ilguose marškiniuose Baltruks; jis ištiesia rankas*).

Baltruks. Tėtuk!

Turazeris (*atsipeikėjęs*) —A, tai tu?.. Atėjai aplankyt mane? (*atsiklaupia*) Ko gi tu nori? Sakyk, ko tu nori nuo manęs, Baltruk, sakyk mano vaikeli (*paveikslas apkabina kaklą*). Tu atėjai dovanoti savo tėčiui? Tai dėl to atėjai pas savo vargšą tėtę? Tu likaisi tokiu pat geru vaikeliu, kokiu buvai visuomet. Tu nekaltini mane? Ne? ne!.... Aš taip pasielgiau tik iš meilės....tik iš meilės!..

(*Paveikslas atsitolina. Pauza, laike kurios Turazeris žiuri į tamsą paskui paveikslą. Girdėti balsai. Įeina Albina ir Nasveteris. Jiems atėjus vėla pasirodo šviesa. Turazeris juos pasitinka, atsipeikėjęs ir dvasioje sutvirtėjęs*).

SCENA V.

Turazeris, Albina ir Nasveteris.

Turazeris. Sveikas, Nasveteri. Tu žinai kur gyvena advokatas?

Nasveteris. Koksai?

Turazeris. Tasai, kur buvo apginėju teisme.

Nasveteris. Koks gi buvo tada?

Turazeris. Advokatas Švarcveisas, ant Naujųjų Vartų gatvės, žinai ten naujam name,—ant kampo? Netoli nuo čion.

Nasveteris. Na, žinau.

Turazeris. Begk greičiau pas jį, taip greit, kaip tik gali, atvesk jį čion! Paimk vežėją.

(Toliaus bus).

Pr. Dail.

Ruduo.

Dangus apsiniaukęs kasdien ašaroja;
Atšalanti saulė jam šypsos retyn...
Po lauką nuplikusį vėjas skrajoja;
Žali sodnų rubai kasdieną geltyn...

* * *

Ore lyg prītruko gyvenimo kvapo,
Lyg viskas aptilo prieš dalgį mirties...
Viens vėjas vaitoja ant busimo kapo
Jau baigiančios vėsti rudens prigimties...

* * *

Ir nors prasišvaisto dangus ukanotas,
Nors džiaugiasi saulei atgijus diena,—
N'atšįla apmiręs, tamsus laukų plotas,
Tik įšla kas rytą labyn su šalna...

* * *

Ir liudna man žiurint į mirštančią gamtą;
Ji rudenį mano vis primen tankiaus...
Tikt ji vėl atgis, nes atgyti jai lemta,
O aš sykį miręs n'atgimsiu daugiaus!..

„*Viln. Žin.*"

Neramumas.

Lietuvy broleli, ko gi nerimauji?
Kam širdžiai užduodi naujas kankines?
O gal tu tėvynės brangios gailistauji,
Gal lauki iš tenai vis linksmas žinias?
Ar gaili matušės, kuri užaugino,
Dainuodama liudnai prie tavo lopšelio?
Ar brangaus tėvelio, kurs vargti mokino,
Ar mielos seselės pas'ilgai balselio?
Ar gaila gimtinės, prastojo namelio?
Ar nori išvisti Lietuvos lankas?
Gal kankina balsas sraunojo upelio,
Gal nori regėti Nemuno bangas?
Gal atmintis gaudaus užimo girelės,
Neduoda gyventi tau svetur ramiai;
Ar gal atminimas mielosios mergelės
Taip sunkiai kankina tave nuo seniai.

Naruševičius.

Krasos dėžutė.

J. Paoniui, Szkotijoje. Straipsnelis „Garbės jieškotojams" netinka. Perdaug užsiimate, tamsta, su viena ypata, apie kurią visuomenei visai neįdomu žinot, kur ji keliaus ir kur jį ką veiks. Jeigu ji atvyks Amerikon, tai bereikalo tamsta baimijatės, kad jį tuoj ims....semti dolerius ir gaus garbę. Čia dolerių jau nelabai besimato, o amerikiečių tarpe užtarnauta garbė jau pradės įeiti į visai blogą priežodį. Jeigu tamsta tėmijate į mųsų laikraščius, tai galėjote persitikrinti, kokią „garbę" čia užsipelnė pirmiau apsilankę agitatoriai,—jeigu tik apie garbę einasi kalba...

A. J. V. Feljetonėlis gana juokingas, bet turinys silpnokas. Gal pasiųsti „Kovai", kuriai ir rašoma?

Mųsų žinguné.

J. Juod-nas—„Praėjus trejiems metams". *A. Bernotas* — „Tai buvo laisvės dienose". *A. J. V.*—„Trumpas feljetonas". *P. Norkus*—„Užpatentuota idea". *R. A.*—„Kas pergalės?" (vertimas). *P. Mikolainis* — „Dėlei leidimo V. Kudirkos raštų". *J. Š.* —„Kame esam?" *F. Eismontas*—„Kur mųsų vertelgos?"

ŠPIKUČIAI.

MOKYKLOJE.

Mokytojas: „Petruk! pasakyk, kiek bus sudėjus tris ir keturis?" Vaikas tyli. Mok.: Na, juk turi pirštus—suskaityk ir atrasi". Vaikas suskaito septynius. Mokytojas: „Gerai, o dabar da pridėk šešius prie septynių—kiek bus?" Petruks mįslino-mįslino, galiausiai griebėsi auties čebatus. „Ką tu darai?" —klausė mokytojas. „Ponuli—rankų pirštų jau nebeužtenka!.."

dos, ten nėjo.

Užsižiurint iš psychologiškos pusės negalima jųjų per daug kaltinti; per tiek šimtų metų buvo pavergtos kaipo tautos dalis; per tiek metų baudžiamos, ant galo argi turėjo per bėgius metų, kas di desnę nelaisvę, negu mus moteris išėjus už vyro! Yra išėmi mai, bet tik išėmimai, —o kur visuomenė? Tą rodos nieks negalės užginti. Na, ir visas jos palengvinimas buvo, jeigu galėjo atsistoti geriaus materijališkai, galėjo nors ant valandėlės palengvinti tą nelemtą padėjimą, norint nesuprato to, kad kartais su tais keliais grašiais pakinkydavo kitą da į didesnę verguvę. Dėlto ir šiandien jinai tiki, jog kur materijališka nauda, ten ir gerovė.

Ne, brangi sesuo! Visas mus vargas ir visos žmonijos, vien iš mus pačių nežinystės paei na, nes pačios save pasivergėm. Nusikratyti tą verguvę reikia spėkų dvasiškų, o ne materijališkų ar fizyškų. Dvasiškos spėkos gaunamos per žinią, mokslą ir apšvietą; taigi šviesk imės.

Prieš keletą mėnesių tapo sutvertas Lietuvių Moterų Progresiviškas Susivienijimas Amerikoje; jo siekiai nėra pašelpa materijališka, bet vien apšvietimas.

Nors buvo per tiek metų šaukiama, rašoma tai lietuvei moterei: „susiprask!" Bet atė jus pradžiai to susipratimo, daugelis tų vyrų ir pačių mo terų, kurie buvo inicijatoriais to judėjimo, netik ką nepritarė, bet da su tokia ironija pasityčiojo iš to. Norėtųs paklausti jųs, su kokiu siekiu jųs išjuokiate ir ką? ar patįs savo užmanimus, ar tą keletą moterų, kurios su geriausiais norais jųsų užmanimus paremė? Kam šiandien lietuvė moteris gali užsitikėti, nuo ko pasimokinti, kur atsispirtie, jeigu patįs užmanytojai iš savo užmanimų tyčiojasi?

Jei nebuvo tas Susivieniji mas sutvertas ant praktiškų pamatų reikėjo jums neatsitraukti, bet remti ir pakreipt į geresnę pusę. Antra, tas keletas moterų susirinkę juk nepaliko savo nutarimų neklaidingais, bet davė apsvarstyt vis lietuvėms moterims Amerikoje, perleidžiant nutarimus per viešą referendumą (nubalsavimą).

Šiandien laikas išsireikšti visų nuomonei, visiems, kuriems tik matosi reikalingumas apšvietimo lietuvių moterų. Kokia bus daugumos nuomonė, tokia turės buti ir Susivienijimo dvasia.

Susivienijimas sutvertas ne keletui moterų, ne vienai partijai, bet visoms lietuvėms moterims: ar socijalistei, ar tautietei, ar katalikei, ar protestonei, bile lietuvei, lietuviškai kalbančiai moterei, norinčiai darbuoties apšvietimo dirvoje Žinoma, atžagareiviškos propagandos tas Susivienijimas nerems, bet ves sveiką apšvietimą, kuris netik suteiks žinią, bet ir tobulins žmoniškus jausmus, kurie moterims, kaipo žmonijos motinoms taip reikalingi ir ant kurio veik visas gyvenimas remiasi.

Tiesa, Susivienijimo įro gramas išrodo perdaug politiškas. Konstitucija apima jau daugiaus šakų. Bet męs turime žiurėti, su kuom męs tankiaus gyvenime susitinkam, ir kokia užduotis mųsų moterims svar besnė, pirmiausiai tą ir pasiim kime, ir aiškinkim nesidrovė damos išreikšti kiekviena savo pažiuras. Kada Susivienijimas įgaus daugiaus sąnarių, bus daugiaus kuopų, tada galima bus pasidalinti darbu ir kiekviena kuopa galės darbuoties tame, kas jai bus parankiau sia.

Tik, moteris ir merginos, nežiurėkim į tą su neužganėdinimu, ironija. Galima visose mokslo dalyse dirbti po vienu ryšiu, kad tiek pajėgų butų kiekyra darbo. Toms, kurioms išrodo mus užduotis peržema, negana kilta, tegul neignoruoja, nes ne tame žmogaus didybė, kad apsilpusį ant tavo kelio paspirsi, bet tame, kad parpuolusį prikelsi, sudrutinsi kad galėtų toliaus ramiai keliauti savo spėkomis. Mokestis rodos taip maža, jog negal nei vieną apsunkint. Keliais centais, o galima tiek gero nuveikt; tik reik gerų norų. Ne įstengsim išleisti perijodiško laikraštėlio, išleisim knygelę vieną-kitą, o mums jųjų tiek reikia, be kurių nei žingsnio negalima žengti! Kada turėsim literaturos pašvęstos daugiaus mus reikalams, tada ims moteris geresnis noras prie skaitymo, nes kas gi nenorės skaityt dalykų, kurie bus patarimais jo gyvenime? O skaitymas yra didžiausis kerėtojas, kuris tau visur duris atidaro, net ten, kur jokia žemiška spėka negali pasiekti, mokslas vis ištiria. Nors bent savo iliuzijose galėsi sau persistatyti dalykus, kurių gyvenimas tau gryna akia nedavė pamatyti, apsipažinsi su daugeliu dalykų, įgausi žinių, daugiaus patirimų, užgrudysi save nesmagumuose, nes jau tavo protas sieks augščiaus, mokėsi gal jųjų išsilenkti, ir tada įgysi net daugiau ir energijos savo kovoj už buvį, — nes kova tankiausiai buna laimėta su žeru aprokavimu, o ne su fyziškomis spėkomis.

Taigi, guodotinos moteris, imkimės prie darbo, nežiurėkim, kas mums skiria vien „bulves skust", ir kaip kiti vėl primeta „tautiškus akinias", „socijališkas žabangas". Palikkim tą viską į šalį, o drutinkim savo Susivienijimą, kuris užsiims moterų apšvieta pilnoje to žodžio prasmėj. Prie partiviškų klausimų pats gyvenimas mus prives, ar męs norėsim, ar ne, — bet pirma turim prie to prisirengt, kad neužkluptų mus nežinėje. Vienpusiškai aklai neužsitikėkim niekam; jeigu ką užsiimi, reikia pirma pačiam persitikrint. Į gyvenimą reikia plačiai žiurėt. Fanatizmas nors su geriausiais norais, puikių rezultatų niekad neatnešė, neatneš ir mums moterims.

K. A. Gilbaitienė.

Dėlei Balevičiaus straipsnio.

Perskaičius p. Balevičiaus straipsnį „VL." N. 42 visgi pasilieka atdaru klausimas: koks reikalas skubinties su išleidimu Kudirkos raštų, kad jie jau išleisti, neišparduoti, išleistojas Paukštis yra užmokėjęs autoriui už raukraščius; ir jeigu dabar TMD. išleistų tuos pačius raštus, Paukštis savuosius nors ant laužo galėtų deginti. p. Balevičius sako, jog TMD-ės išleidimas neužstos kelio Paukščio išleidimui, nes bus brangesnis. Neužstos kelio tiktai tokiam atvėjuje, jeigu jų nieks nepirks,--bet tada juk ir išleidimas nėra reikalingas. p. Balevičius aiškina, kad kitos tautos taip daro, išleidžia po keletą kartų to pačio autoriaus raštus. Tas yra teisybė, išleidžia ir randa pirkėjus, nes yra turtingesnės, bet šiame atsitikime da nei pusė pirmos laidos nėra išėjus į svietą. Jeigu TMD. jau pradėjo rinkimą, tas nėra bloga, darbas neprapuls, tik tuom syk nėra ko skubinties su tuom; geriaus paimti dabar ir išleisti Mačio raštus. Tas yra jau senai nutarta, lieka tiktai išpildyti. O Kudirkos raštai neprapuls. Atspausti spaudintus raštus visada bus laiko.

Ant užmetimo p. Balevičiaus, jog aš senai turėjau girdėti apie išleidimą Kudirkos raštų, galiu atsakyti tiek, kad esu girdėjęs, bet tik nuo Balevičiaus dažinojau, jog Mačio erlės padėtos į šalį. Prie tos progos Balevičius bara mane ir už Susivienijimą, sako, kada Susivienijimas sukišo tukstančius dolerių į spaustuvę, tada Matulaitis duoda rodą parduoti ant svarų. Iš tikro ir šiandien nematau, kaip tas galima buvo pirmiaus parašyti. Bet aš padarysiu vieną užmetimą Balevičiui ir Ko., kad jeigu jie taip karštai agitavo už SLA. organo įsteigimą, jeigu taip jautriai priėmė mano straipsnį, tai kodėl jie nepabandė tą klausimą svarstyti iš kitos pusės: štai -- Matulaičio roda negera, laikraštis parduot nereikia, laikraštis atneša visuomenišką naudą, platina apšvietimą, nereikia jį žydeliui pavest, reikia pagerint. Taip, pons Balevičiau, arba parduot arba pagerint. Ir pirmučiausiai reikalinga, kad laikraštis butų panašus į laikraštį, kad butų gramatiškai parašytas kad prisilaikytų logikos pamatų, kad sakinys su sakiniu butų sukabintas, kad laikraštyj butų išreikšta kokia nors idėa, kad žengtų pirmyn, o nevežliotų atgal. Tada laikraštis ras visuomenės pritarimą ir žydelio krepšys visai jam nebus baisus. Aš savo straipsniu prieš pereitą SLA. seimą bandžiau pabelsti į tautiečių galvas, bet atsiliepė tiktai tušti niekinimai mano ypatos, rašyti kokių iksų, ant kurių, žinoma, jokio atsakymo nebuvo galima duoti. Bet p. Balevičius klysta, kad tada buvo vėlu tas reikalas svarstyti. Nebuvo nei tada vėlai, nei da bar da nėra.

F. Matulaitis.

Didelis balius.

Parengtas 119 kuopos Susiv. L. A. Atsibus ketverge (Thanksgiving day) 26 d. lapkričio 1908 m. Prasidės 1-mą valandą popiet ir trauksis iki vėlai nakčia; svetainėje A. Sirvinsko, Plymouth, Pa. Muzika bus tikrai puiki, grajis visokius lietaviškus šokius. Užkviečiame visus lietuvius ir lietuves atsilankyti ant mus baliaus, o labjausia užkviečiame Plymoutho Susivienijimo kuopas, taipgi ir iš visos apielinkės. Tikietas 25c,

Užkviečia KOMITETAS.

Témykite!

Lietuviškų laikraščių branch office. Kas užsirašys „Vienybę Lietuvninkų", iš Pittsburgo apielinkės, mes duosime „Lietuvių Žinias" dovanu. Kas prisiųs 10 c. gaus „L. Ž." 3 mėnesius ant pažiuros, kas užsirašys „Vien. Liet." gaus dovanai per metus „L. Ž.". Adrisas:

„Lietuvių Žinios",
1011 Charters ave.
McKees Roks, Pa.

Ant pardavimo.

Ant pardavimo naminiai rakandai (furniture). Galima nupirkti labai pigiai pas:

Priežastis išvažiavimo į kitą miestą. Prekė pigiuk 35 dol.

V. Volmarienė,
214 North 6th st. Brooklyn, N. Y.

200 popierių su pasveikinimais kopertų už 2 dol. ir 50c. vertės prideisiu knygų dovanų.

Adresuokė:
G. Baronas,
P. O. McKees Rocks, Pa.

RYTMETINIS NEGALĖJIMAS.

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių atjaučia. Tik ką atsikėlus iš lovos jie jaučia kvaitulį, šir dies pykimą ir net tankiai turi vemti su skausmingais tasymais. Ponas Jonas Simunek iš Edwardsvillės, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimuose Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno. „Ilgus metus mane kankino paryčiais širdpyka ir vėmimas senoj šalyj ir per penkis m. čia. Szešios bonkos Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš neturėjau kliauties su viduriais". Tai yra geras patarimas, prie kurio mes norime pridėti tik tą, kad šitas Eliksyras yra didžiausias vaistas atsitikimuose viduriu ligų. Vartok visuomet, kaip tik viduriai sugenda. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZŲ.

—Darbą— atlieku puikiai už priei namą prekę.

Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du blokai nuo Grand st.)

„RAISTAS" DOVANAI!

„Vienybes" ir „Lietuvos" Skaitytojams.

Kuris neskaitęs knygos „RAISTO", nors ilgai Amerikoje beesąs, bet gyvenimo KYTRYBĖS, GEROVĖ ir SKURDO ŠAKNĮ nepažįsta, — nes permažai kytrumo turi, ir nemokės nuo nelaimių išsisergėti. „Raistą" perskaitęs visą suktybių mašineriją kaip zerkole permatys kiekvienas.

Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas" išversta į visas kalbas, tas parodo kaip labai žingeidi yra.

RAISTAS" didelė knyga, lengvai skaitosi, kaina 1 doleris.
„VIENYBĖ LIET." arba „LIETUVA" prenumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane vieną iš pamiętų laikraščių metams atsiunčiant 2 dol. ant mano adreso, tai apturės laikraštį ir „Raista" visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y.

Teipat pranešama, jog netrukus apleis spaudą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS". Apie šitą knygą plačiai buvo paaiškinta „Vienybėje L.". Jau galima užsisteliuoti pas išleidėją *J. Naujoką*, tuom pačiu adresu.

Kaina 75 centais.

Valdžios Darbo Biuras.

Main val. reikalingos 25 merginos rinkti bovelną.

Penn. reikalinga 400 cigarų darytojų vedusių, su vedusiais gal keliauti merginos ar vajkinai. Mokestis unijinė. Teip gi Penn. reikalinga prie minkštųjų anglių 50 praktiškų mainierių, mokestis už tonus. Kentucky reikalinga nuo 25 iki 75 praktiškų mainierių; mokestis nuo $2 00 iki 3.00 ant dienos. Teip gi reikalinga daugelis dar ant farmų ir kitokių darbininkų. Apie tai gali dasižinot asabiškai ar laišku; visokiose kalbose.

17 Pearl Str. New York City.
U. S. Immigration Servise.

Balius.

Aštuonioliktas didelis metinis balius draugystės šv. Kazimiero, atsibus 21 d. Lapkričiou (Nov.), subatoje, 1908 m., L. T. Svetainėje, 101-102 Grand st., Brooklyn, N. Y. Prasidės po 7.30 vakare ir trauksis iki rytui. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites iš Brooklyno, New Yorko ir iš kitų aplinkinių miestelių ant musų puikiausio pasilinksminimo, tas yra baliaus.

Laikas linksmybės baigiasi — dėl to jauni ir seni pasinaudokit iš tos progos ir ateikit kuoskaitlingiausia už ka busim labai dėkingi. Muzika prof. Gudo. Užpraso Komitetas.

Įžanga: vyrams neprigulintiems į draugystę po 25c., draugystės sąnariams įeinantiems į Corpora 15c merginoms po 15c.

MUSŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Ateinant 25 metų sukaktuvėms nuo įsikurimo „Vienybės Lietuvninkų" sumanėm ateinančius, da prieš jubiliejinius metus nors kuomi skaitytojams atžyméti, todėl patiekėm nors nedidelę, bet dailią dovanėlę. Tai bus storokos knygos pavidalo kalendoriaus, kurį duosime kiekvienam senam ir naujam skaitytojui, kurs iš kalno užsimokės už laikraštiuž ateinančius metus. Kalendorius bus pilnas gražių skaitymų, žinių ir kiekvieno skaitytojaus stubelę pagražins, kaipo informaciją knygelė. Šiuomi pranešame skaitytojams, idant pasiskubintų patįs anksčiau užsisakyti „Vienybę" ir kitiems užsakyti, kad butų galima žinoti, kiek reikės pastelinoti kalendorių. Vėliau užsisakiusiejie galės paskiaus visai jų nebegaut.

Išleistojei.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62, New York City.

Knygų Kataliogas.

Adomas Mickevyčia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socijalistas gali but kataliku? Sodiečiams ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa, 1900, pusl. 22 ..... 10c

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbinink judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c

Apuoko Sapnai. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus feljeton rašėjas Šliburis. Jo paveikslėliai aštriai siekte siekė visus opiausius gyvenimo apsireiškimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis Parašyta labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mokantis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y. pusl. 15c

Eglė Žalčių Karalienė, Dramatas penkiuose apsireiškimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvi padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 56 ..... 15c

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 225..... 50c

Girtuoklių Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusl. 16 ..... 10c

Gudri Našlė. Juokažaislė dvejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygutė perstatoma juokingoje formoj, kaip viena ukininkė našlė savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyt teatr mylėtojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus pavėikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 ..... 15c

Graudus Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmislijimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philozophijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 39 ..... 15c

Idėja ant mėšlyno. Apysaka mųsų dienų. „Aukauja brolįams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pusl. 54. 10c

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 32 ..... 10c

Išgriovimas Kaune Pilies (1352 m). Dramatas keturiuose apsireiškimuose. Iš Lietuvos dėjų. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 85 ..... 20c

Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš bažnyčios Istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 16 ..... 10c

Istorija Septynių Mokintojų. Akyvi skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904, pusl. 158..... 50c

Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Socijologiškas piešinys. Knygutėje trumpai ir aiškiai parodo, iš kur musų laikuose gimsta įvairus prasižengėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 22 10c

Įtekmė Socijališkų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šią knygelę perskaičius galima daug pasimokint. Vokiškai parašė J Stern. Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pusl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje. Šią knygelę vertėtu kiekvienam perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 18 ..... 10c

Kabalas. Talpinantįs savyje 100 visokių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c

Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parašė Mėnaitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 26 ..... 10c

Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje. Parašė Lietuvos Karėtvis. Plymouth, Pa., 1894, pusl. 32 ..... 10c

Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai). Sutaisė ir apgarsino P. Medekša. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 47 ..... 15c

Kur mųsų išganymas? (Iš visur surinkta medėga musų programui). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akyvi aprašymai. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 119 ..... 25c

Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 120 .... 25c

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parašė Em iš M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24 10c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Veckenstedtą, vyresnįjį senoviškų kalbų mokytoją prie Nikalojaus gimnazijos Liepojuje (Kurše). Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 190 .... 50c

Mųsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 31 ..... 10c

Mokslinčius Tvardauckas. Apysaka iš žmonių apdavinų, kaip Tvardaucko tėvą užpuolė žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalys. Plymouth, Pa. 1905 pusl. 174 ..... 50c

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti jaunuomenei perleidimui smagaus laiko. Iš jos galima įspėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli jį mergelė, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa, 1899, pusl. 17 .... 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvyniškos dainos, Pasakiškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Meiliškos dainos, Juokaunos dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našlaiči dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 496 .... $2.00
Apdaryta $2.50

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 $1.50
Apdaryta $2.25

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai, Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 531 .... $1.50
Apdaryta $2.25
Abidvi prie kruvai drutu apdaru $4.00

Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiadien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 464 ...... $1.50
Tomas II, pusl. 564 .... $1.75
Abu tomai $3.25

Našlaitė. Apysaka eilėse, labai naudinga ir užimanti knygelė. Parašė M. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 15 ,..... 10c

Paveikslai. Dvi puikios apysakos, gana užimančios pasiskaityt. Parašė Žemaitė. Plymouth, Pa. 1899, pusl. 102 15c

Parsidavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prusų Lietuvoje, Pagal A. Swiętochowski. Kaip vienas lietuvis atėjęs iš Did. Lietuvos atsidavė vokiečiams, net pavardę ir tikėjimą permainė ir paskui išvarė jį. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 .... 10c

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėlių. Vertė iš svetimų kalbų, P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81. .... 25c

Palemonas ir Girždutė. Apysaka eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovės įtikėjimų ir savo fantazijos. Parašė M. D. S. Plymouth, Pa, 1904, pusl. 72 .... 20c

Puota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Parašė Bijunas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32 .... 10c

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikios apysakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimnos pasiskaityt. Lenkiškai parašė Brolis. Lietuviškai jšguldė Vincas Kudirka. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 90 .... 25c

Popieros Gromatoms rašyt. Gaunama visokio skyriaus, su malonioms dainelėms ir visokiais aprašymais tuzinas su kopertais 25c

Sausio Devinta. Šitoje knygutėje yra plačiai aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą arba „Raudonąjį Nedėldienį": kaip išbadėję minios ėjo maldauti nuo caro darbo ar duonos, o jis išsiuntė kariumenę ir tukstančius išžudė. Gana lengvas ir graudus pasakojimas. Parašė Maksim Gorky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 ...... 15c

Užsistanavyk ant to gerai. Arba apmislijimai apie keturis daiktus paskutinius, skaitymas graudus ir juokingas. Lenkiškai parašė J. V. Nera. Lietuviškon kalbon versta. Plymouth, Pa 1886 pusl. 150 .... 15c

Vilius Tell. Drama penkiuose aktuose Yra tai geriausias veikalas, parašytas garsaus vokiško poeto Schiller. Dramatiškoj formoj parašyta čia kova už neprigulmybę šveicarų po Austrijos jungu; darbai šveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Vilius Tell. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas, Plymouth Pa. 1899. pusl. 152 .... 30c

Vargdieniai. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmečio. Su autoriaus paveikslu. Šioje knygelėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai žmones plakė apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų puotas, apie žydų gudrybes ir tt, Ši knygelė didei akyva, vietomis juokinga, o vietomis liudna. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Plymouth, Pa. 1906, pusl. 187 .... 50c

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo mergaičių gyvenimo. Kaip mergaitė tėvo prakeikta, išėjo į miestus, pateko į suvadžiotojų nagus, pražudė savo gyvenimą ir pati nusižudė. Pamokinimas tėvams. Iš latviško vertė J. Pleirys. Brooklyn, N. Y. 1908. .... 10c

Vytauto Prisieka. Paveikslas reiškia tą valandą, kada kryžiokai įgriebė 16-tą balandžio 1362 mete Kauno pilį. Tolyjc, anapus Nemuno, veržiasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojančių drutvietės griuvėsių. Aplink jį susitelkę tėvunai, vyčiai ir vaidilučiai. Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunučiu; viešpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstančių apgynėjų Kauno pilies išliko gyvi tik 36 vyrai. Vytautas išpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Žalgirės ir Eglekalnio laukų, paguldęs 40 tukstančių kryžiokų su Didžiuoju jų Mistru. Paveikslo didumas 27½X21½. Prekė 35c

„Vienybė Lietuvninkų". Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899, knygos formoje. Prekė $2.00
Nuo 1899 metų iki 1903 „ $3.00
Nuo 1903 metų iki 1908 „ $2.50
Šitas paminėtas laikraštis, arba rankius kuris yra nuo seniai surinktas ir užlaikomas, jame galima rast visokių skaitymu, apie ką tik panorėsi tai jame rasi, kurie malonit turėt tai ilgai nelaukit.

Žemių Dulkės. Apysaka iš musų gadynės Lietuvoje. Parašyta M. Radzevyčiutės. Su autorės paveikslu. Plymouth, Pa. 1901., pusl. 226, ... 50c

Ženybos Paikių Miko. Kaip jam netemtai su ženyboms atsitiko, Iš lenkiškos kalbos vertė V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato) 10c

Žmogus. J. Akuratero apysaka, Iš latviškos vertė J. Baniulis. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 .... 15c

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand st. 224 E. Main st.
Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

„Lietuvos Ukininkas".

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę, iš Vilniaus, Lietuvoje.

„Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčiaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politika ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gydytojas iš seno krajaus.

Specijalistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterų ir kudikių ligas.

Galima snsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

VALANDOS PRIĖMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street,
Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviška karčiama.

JUOZO JUODZEIKIO

Skanus alus, porteris, gardi arielka, visokis vynas ir cigarai kvepianti.

Teipgi bilijardas dėl zobovų.

Coaldridge, Pa.

Szi puiki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa Lietuviai, užeikit pas savo tautietį.

J ir K Broliai Abraičiai,

Visiemsms žinomi jau 22 metai biznije.

Laiko puikų Saliuną visokų gėrimų, kaipo tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvepenti Cigarai.

Laiko arklius ir visokius vežtmus dėl kraustimo į kur ir kas tik pareikalauja. Reikale kreipkitės pas savo lietuvius

J. ir K. BROLIUS ABRAIČIUS,
293 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2279 Greenpoint

DAKTARAS

A. Zajączkowski

Buvęs viršininkas ligonbučio po vardu „Jėzaus Kudikių", Varšavoje.

103 So. 2-nd ir Berry st. Brooklyn, N.Y.

Valandos:
uoo 9–10 ryte, 1–2 po piet, 6–8 vakare.

Daktaras Tiesų, Julían Czupką.

Adwokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Naujas Telephonas No. 52

Dr. F. J. Krajewski,

42 So. Washington Street,
WILKES--BARRE, Pa.

Pirmas Lenkiškas Daktaras.

VALANDOS:
nuo 9 iki 12 ryte, —1–4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

Nuspuogavimas veidų.

Daugumas mislija, kad bjaurią užsikrecziamą ligą turi? Taigi kam nesigydinti? su musų metoda sekretnai iszsigydysite. Plaukų slinkimą ir szretimą turit? Tai vartokie, Prof. Brundzas Wonderful Hair Grover, kurs žėdnas vartodamas užsiganėdina, ir apie pusę milijono padėkavonių ta darodo. Jeigu norite galite atsisankti per laiską bus išsiusta Dykai visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskanų atsiradimas, mes gyduoles ne siunčiame panevali ir C. O D. nebijokite parasite laiską ba nereikės nė centa mokėti už visokes rodas. [Vaistai ne Dykai]. galite gaute po adrisu

996 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. musų krautuve insteigta nuo 1877 Specijalistai Rupturos-hernios, ir akinu, į Apparatu visokiu isdyrbejai dėl visų Hospitolių. Per laiskus klauskite rodos po siom adrisu.

J. M. BRUNDZA. & CO.
BROOKLYN. NEW YORK

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

TOLIAUSIA NUEISI. **SU DIEVU**

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų gryną ir gydančių vaistų —pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

MĖSINYČIA

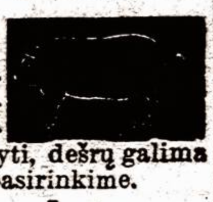

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpiai švieži, rukyti, dešrų galima gaut visokių dideliam pasirinkime.

A. Adzgauckas,
204 Main st. PLYMOUTH, PA.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas
120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas
224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminems arba pažįstamiems — siųsk juos per musų offisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Paukszstis ir K. Brazys,

120–124 Grand Street, **224 E. Main Street,**
Brooklyn, N. Y. **Plymouth, Pa.**

HOTELIS
VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plynouth, Pa.

Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

D-ro pasekme gydime specijališku ligu.

Yra užtikrinta ant to, jog jo pasekmes kaipo Specijalistas gydyme tųjų ligų yra iš tikros ir ilgos praktikos, o ne iš knygų išsemtos.

Dr. ALEKSANDRO O'MALLEY

spasabas yra tai praktiką per visą savo amžių gydyme tųjų ligų ir per tikrą žinastį visokių moksliškų spasabų naudojime per jį.

Jisai atiduoda savo tarnystą dėl jųsų, kuris per 25 metus datyrė, su pasikalbėjimu už dyką pas save asabiškai ar per pačtą, o jo ofisuose randasi viskas ant pažinimo jųsų ligų, be mažiausio kašto ant jųsų naudos.

RUPTURA

Ar tai tikrą ar tuomlaikinę, arba vandeninę, gydau ant visados be naudojimo peilio, skaudėjimo ar atsitraukimo no darbo. Be operacijos.

NERVO–VITAL LIGA.

Nuo padukimo jaunystoje, persidirbimo ir ištekėjimo, kurie sunaikina daugybę žmonių ant viso gyvasčio, gydau ant visados. Kraujas, nervos ir visi sanariai išgydomi be jokių bjaurių gyduolių ar operacijų.

UŽSLEPTOS LIGOS.

Kurios tankiai yra užslėptos, o tik duodasi pažint per kraują, inkstuose ir kituose sanariuose. Dr. O'Malley X-ray ir kitos įtaisos greitai parodo ligą ir priežastį.

VERIKOSELE.

Yra tai liga, ką gįslos užsikemša su juodu krauju privatiškose dalyse kuno, per ką pastoja gįslose kieti guzai ir neduoda dėl nuturos atlikti savo pareikalavimų, išgydau ant visados be bjaustymo, rišimo ar skausmo. Visos nervos buna drutos ir sveikos, o vyriškumas vėla buna sugrąžintas.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c, o aplaikysi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.

Dr. O'Malley **158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.**

Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

DOVANAI VISIEMS

Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ

Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, triubų, koncertinų ir daugybė kitokių muzikališkų instrumentų. Geriausių dziegorių, lenciugų, visokių žiedų, laketų, spilkų, kolčikų auksinių ir paauksuotų, visokio skyriaus mašinukių dėl drukavojimo gromatų, puikių britvų, albumų portretams, revolverių, šaudyklių (strielbų), kišeninių lempukių, guminių litarų, adresams pečėčių, gramatikų mokintis angliškos kalbos, žodynų, istoriškų ir maldų knygų kokių tik randasi lietuviškoj kalboj, gražių popierų dėl rašymo gromatų su puikiausiais apskaitymais ir dainomis — su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzinai už $1.00, 1000 už $6.00. Kas velitų sau ką parsitraukti, tegul prisiunčia už 5c markę ir teisingą adresą, o apturės didelį N 3 naują **KATALOGĄ DOVANAI** su 315 aiškių paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. **Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur.** Orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. **Perkupčiai gali gaut pirkt daug pigiau kaip kitur.**

Reikalaujant katalogo paminėkit vardą laikraščio, katrame matėt apgarsinimą.

K. VILKEVICH. _ 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

"VIENYBES LIETUVNIKŲ,,
AGENTAI.

Alden, Pa.
W. Sarpalius.

Baltimore, Md.
J. Luis, 22 S. Green St.

Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
A. Diržiulaitis, 97Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
A. Jankauckas, 52 Hudson Ave.

Cambridgeport, Mass.
S. Gritz, 541 Main St

Chicago, Ill.
F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave

Elisabeth, N. J.
Dom. Boczkus, 211 1-st St.
Feliksas Raulynaitis,
Box 196 Easton, Pa.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124

New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St

Racine, Wis.,
Ignas Macziulis, 309 Wisconsin, st.

New York
J. M. Danielius, 64 Cansevoort st.

Naugatuck, Conn.
A. Levandauckas.

Scranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave

So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St.

Waterbury, Conn.
J. Zementauckas, 39 W. Porter St.

Westwille, Ill.
V. S. Kreivenas.

New Britain, Conn.
J. Mažeika, 28 Connerton st.

Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonis box 671

Shenandoah, Pa.
J. Rudminas, 236 N. West st.

Newark, N. J.
V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st.

E. St. Louis, Ill.
K.J.Baranauskas 452 Collinsville ave

KELIAUJANTIS AGENTAS
J. Stasiulevičius

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS.

Pirmsėdis: B. K. Balevičia,
826 32-nd st., Chicago, Ill.

Sekretorius: A. Ramanauckas,
101 Oak st. Lawrence, Mass

Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.

Knygius: J. Simanavyčius,
331 Barnes st., Plymouth, Pa.

Literatiškas Komitetas:
J. Baltrušaitis,
1815 Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.

Jonas Ilgaudas,
3252 Halsted st., Chicago, Ill.

V. Szliakys,
119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo

Komiteto Adresai:

Sekretorė:—K. A. Gilbaitienė,
1514 Ross ave., Scranton, Pa.

Finansų Sekretorė:—M. Olyta,
S. E. Cor. 12-th and Rituer st.
Philadelphia, Pa.

Iždininkė:—P. Stankuvienė,
1112 Blake ave., Brooklyn, N.Y.

Narė Pil. Kom.—M. M. Rice,
General Delivery, New York, N.Y.

Narė Pil. Kom.—A. Pračaitienė,
144 Grand st., Brooklyn, N.Y.

ANT PARDAVIMO LOTAI.

Hilldale Pa. 7 minutų kelionės iš Wilkes Barre, geroi vietoj parsiduoda pigei. Turinčiam pinigų gera proga į trumpą laiką padvigubinti pinigai nes tęn kasdiena prekės kyla. Dasižinokite.

J. J. Paukštis & Co.
224 E. Main str Plymouth, Pa.

PINIGŲ PREKĖS.

Siunčiant pinigus į Lietuvą:

100 rublių	$52.25
500 rublių	$259.90
1000 rublių	$518.65

Siųskit per J. J Paukštį 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražųs.

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.
Prekė 35c. kožnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė $1.oo.

Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c

Pinigus prisiųsdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Geriausia Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima įgit turtą. Žemes šmotus (lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 už $195. ir brangiaus parduoda

David P. Leahy Realty Co.
South Ozone Park.
South Jamaica, L. I.

tiktai 6 minutas kelio nuo Brooklyno City Line su „Traction" karu. Įmokėti reikia 9 dolerius o likusius išsimoka po $1. dol. ant sanvaites.

Ant pareikalavymą artenias žinias duoda

J. Buller, 16 Jewel Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

---

60 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year; four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, **New York**
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

PUIKIAUSIS SALIUNAS
JONO RAISO,

Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvepenti Cigarai.

Lietuviai, reikale užeikit pas savo tautietį, o visada busit užganėdinti.

769 Liberty Ave.
Kampas Shepperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

Preké $10 už baksą. Freitas apmokamas
H. B. ROSENSON,
817--819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1168 W'msburgh

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINCĄ ŽARSKĮ.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skaniausius gėrimus, Alų, Arielką, visokį Vyną ir kvepencius Cigarus.

Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu

111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS
AND. LINONIO,

Clinton Ave. ir Hamilton Place,
MASPETH, L. I.

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai. Vieta graži, prie girios, kaip šioms dienoms teip ir uedėliom galima praleist linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto,

Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas naujas Offiso 37
„ „ Residencijos 1284-R.

Lietuviszkas Ziegormeistras.
Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Pranešu visiems lietuviams, kad uždėjau didelę krautuvę visokių dziegorėlių ir žiedų: kaipo tai, laikrodžių sieninių, kišeninių čysto aukso vyriškų ir moteriškų su gražiom kvietkoms ir t. t. Visokių žiedų šliubinių ir šeip nešiot vaikinams ir merginoms dideliam pasirinkime ir už prieinamą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS ĮRANKIŲ.

Skripkų, armonikų, strunų, klernetų, britvų, drukuojamų masžinų ir parsonų. Teiposgi dziegorėlius pataisau.

M. MINKUS,
kampas Hancock ir 236 E. Market str. **Wilkes-Barre, Pa.**

Junior Typewriter. Preke $15.00.

Juni ·T·v er yra tai naujausio išradimo drukuojamą mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mašinos už $100.oo arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaroms mainosi, ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskyrių dalių, svėria 3 ir pusę svaro. Sudėta į laboi puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

Labai puiki mašina drukavojimui.
Preké $7.00

Szita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemadanėlį gali neštis kur nori.

Pati skrynelė.................. $2.oo.
O mašina.................. $7.oo.

Dabar yra gera proga šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso:
J. J. Paukszti̇s ir K. Brazys,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., **New York**
Filija 81 Grand st. **Brooklyn, N. Y**

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. *M*usų kantoroje galite sušnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi parduodame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.

Reikalaudami šipkorčių važiuoti i senajį krajų, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVĮSZKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. *WILKES-BARRE, PA.*
Gyvenu locnam savo name.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAM
pas JONA KULBOKA,

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai.

TURIU AGENTURA

Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoj, ant gerų išlygų, galima pirkt už pilną prekę ir ant išmokesčių. Perkant už pilna prekę 15-tą procentą numažina. Ši puiki vieta randasi

LINDEN, N. J.
Nuvažiavimas dovanai.
Reikia dasižinot pas AGENTĄ
JONA KULBOKA
74 Grand Street,
kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ką bankose pinigus pražudot, tai verčiaus nusipirkt lotą arba namus, o tada pinigai niekad nepražus. Su guodone gero velyjantis
JONAS KULBOKA.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS..........................100.000
PERVIRŠIS..........................20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriusia užtikrinta urėdiška banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lietuviškas Dziegornikas
Sziuomi užsiimu jau 20 metų.

Užlaikau visokios rusies laikrodžius, sieninius, pastatomus ir kiseninius vyriskus ir moteriskus, aukseinius ir sidabrinius retėželius, visokius žiedus, spilkas, auskarius ir branzalietus teipgi vinčiavonei žiedus, suudedu literas, dieną, mėnesį metu su vardais dykai. Teipogi taisau sinos virs paminėtus ir naminėtus daigtus. Gausite už pigią prekę suatsakančė rasyte.

Noriati užsiorderiuot laikrodėlį auksinį ar sidabrinį, ar paauksuotą, tegul prisiunčia sąvo tikrą adresą ir 50 ct., o mes prisiusim ant Expreso ir peržiurėjas gali užsimokėt pinigus ir pasiimt.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

In 7 dienas per marias.

Parduodu Laivakortes, siunčiu pinigus ir daviernastes į visas dalis sviete.

Parduodu Laikrodėlius, lenciugėlius, Žiedus masinėlias gromatoms druknot $4 iki $100.

G.J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS
A. NATAUCZIO,
218 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Skanus Alus, puikiausia Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvepenti Cigarai. Atsilankykit pas seną bizmierių ir pažystamą
A. Natauti.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti savė liga ir leisti jei įsisenėti, per tų tų daktarų nesumanimą ar neturėjimą gerų vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikiais, vynais ar balzamais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiške aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Instituta** į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dėkavoja už išgydimą ir buną sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekurį laiką gydę, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: **Tokiu budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausių diplomatų daktarų specijalistų; visus ligų aprašymus su atyda ištiria specijališkai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsireiškimo bei jos pamate, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir silpnybių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaistų iš viso sviete šalių, tarp kuriu daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų nė joks daktaras nė kitas institutas negali lygintis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą**

Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybės padėkavonių, kurios ateina kasdiena, paduodame čion kelias.

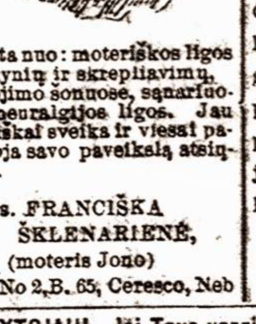

Išgydyta nuo: moteriškos ligos kankynių ir skrepliavimų, skaudėjimo šonuose, sąnariuose ir neuralgijos ligos. Jau pamatiškai sveika ir viešai padėkavoja savo paveikslą atsiųsdama.

Mrs. FRANCIŠKA ŠKLENARIENĖ, (moteris Jono)
Ronte No 2,B. 65, Ceresco, Neb

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE!

Jeigu kiti dėkavoja už išgydymą, tai jau mano priderystė teipgi išreikšti padėkavonę už išgydymą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kalną nukasė, per galybę augšto mokslo ir gerai sutaisytų vaistų, kuriuos man prisiuntė ir pagal pamokinimus suvartojau. Prieš tai netikėjau, kad per savo išdykumą suardytą sveikatą galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi didelį nusilpnėjimą, teipat vėliau ir mano inkstai buvo suvytę, drauge ir visus vidurinis organizmas buvo suirę ir tik kaip lapas rudenije suvytęs, laukiau kada nukristi. Bet kad išskaičiau laikraštije apie Jųsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsišaukus ir atsiuntė man vaistus, kuriuos suvartojau pagal pamokinimus, sakau kaip kalną nukasė, teip nuo manęs ligą, likausi pilnai sveikas. Tad ir dėkavoju už sanžiniškų ir gabų išgydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujai atgimęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems bróliams lietuviams pranešu, idant kreiptusi prie Jųs gydytis laike nelaimės ligos.

Pasilieku dėkingas ir visada garsinsiu Jųsų garbingą vardą,
JONAS SMIRNAVICZIA,
1625 Front st., Philadelphia, Pa

Sirgęs per du metu, skaudėjimu strėnų, krutinėje diegiu, plaučių nesveikumo, svaigimo ir skaudėjimo galvos, zvanijimo ausise ir abelno nusilpnėjimo ant sveikatos. Į 13 dienų pilnai išgydytas, su padėkavone ir paveikslą prisiuntė patalpint į laikraštį.

JOHN PAULINIS,
Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAU! Jei Tave vargina zemiau paminėtos ligos, nesendink, neatideliok, bet atsišauk, o galėsi buti išgydytas kaip ir kiti nuo: *kosulio, kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvėpavimo, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nevirinimo, vidurių ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, užimo ir spiegimo ausyse; kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvėms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligės. Nuo abelno nusilpnėjimo blogų sapnų ir jaunystės išdykumo—sugriovimo sveikatos. Priepuolo, nerviškumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebutų.—Pusles ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyrų kaip ir moterų: skausmingų, nereguliariškų antdrapanių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.*

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES

Į VISĄ AMERIKĄ, CANADĄ, EUROPĄ, AZIJĄ, AFRIKĄ ir AUSTRALIJĄ, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO.

Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant:

The Collins New York Medical Institute (Inc)
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.
Offiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

Naujas Telephonas No. 8208
Jonas Dzedolikas
Lietuviškas **GRABORIUS**

Karietos ant veseilių laidotuvių ir krikštynų

Vežimai perkraustymui ir tt.
509 Main st. Kingston, Pa.

VIENYBĖ KUR TEN IR GALYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA
APTIEKA
VINCO DAUNARO,
132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.

Laikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, degtinę, visokį vyną, porterį ir kvepenčius Cigarus.

Priek tam laikau kriaučystę. Steliuotus siutus dirbu pagal vėliausią madą, už prieinamą prekę. Reikale nepamirškit savo lietuvį,

16 Baltimore st.
prieš central dypą **Wilkes-Barre, Pa.**
Hotelis žemai, o kriaučystė viršui.

Telephonas 8 S.
P. V Obiecunas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa.

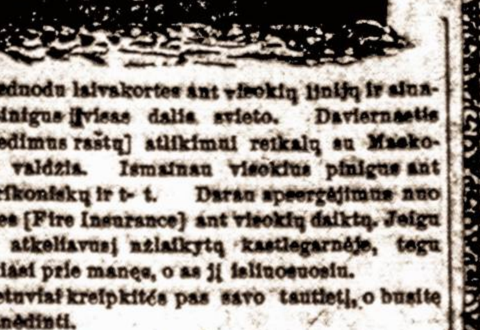

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Daviernastis [pavedimus raštų] atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Ismainau visokius pinigus ant amerikoniškų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies [Fire Insurance] ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytą kastlegarnėje, tegu sankiasi prie manęs, o aš jį išliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busitę užganėdinti.

Telephonas 317 Williamsburg.

Teisingas, senas saliuninkas Brooklyno
AUGUSTAS KALVAITIS,
184 Metropolitan Ave. ir kampas Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

Isidor Glou.

Parduoda laikrodžius sieninius ir kišeninius vyriškus ir moteriškus, žiedus, bransoletas spilkas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užsiima jų taisymu. Viskas už pigtausią prekę.

102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Staszauckas.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepenčius Cigarus. Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo vientantį.

No 2 Cor. Nesbitt ir B
EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką išdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszczlaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikat.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.